

Grupi Raiffeisen

**Pasqyrat e konsoliduara sipas Standardeve
Ndërkombëtare të Raportimit Financiar dhe
Raporti i audituesit të pavarur
më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016**

INFORMACION I PËRGJITHSHËM	3
PASQYRA E KONSOLIDUAR E POZICIONIT FINANCIAR	5
PASQYRA E KONSOLIDUAR E FITIMIT OSE HUMBJES DHE TË ARDHURAVE të tjera përmbledhëse	6
PASQYRA E KONSOLIDUAR E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL	8
PASQYRA E KONSOLIDUAR E FLUKSIT TË PARASË	9
1. Hyrje	10
2. Bazat e përgatitjes	10
3. Politikat kontabël të rëndësishme	10
4. Vlerësime dhe gjykime të rëndësishme kontabël	24
5. Adoptimi i standardeve të reja të rishikuara dhe interpretimet	24
6. Deklarime të reja kontabël	25
7. Paraja dhe ekuivalentët e saj	27
8. Shuma të kushtëzuara	27
9. Investime në letra me vlerë	28
10. Hua dhe paradhënie për klientët	31
10. Hua dhe paradhënie për klientët (VAZHDIM)	32
11. Aktiv tatimor i shtyrë	42
12. Emri i mirë	42
13. Aktive jo-materiale	43
14. Ndërtesa dhe pajisje	44
15. Aktive të tjera	45
16. Detyrimet ndaj bankave dhe institucioneve bankare	45
17. Detyrime ndaj klientëve	46
18. Detyrime të tjera	48
19. Borxhi i varur	48
20. Kapitali	49
21. Rezerva të tjera	49
22. Interesi jo kontrollues	49
23. Të ardhura nga interesat	50
24. Shpenzime interesi	50
25. Të ardhura nga komisionet	50
26. Shpenzime komisioni	51
27. Të ardhura neto nga tregtimi	51
28. Të ardhura të tjera operative	51
29. Primi i sigurimit të depozitave	51
30. Shpenzime personeli	51
31. Shpenzime të përgjithshme administrative	52
32. Tatimi mbi fitimin	52
33. Administrimi i rrezikut financiar	53
34. Administrimi i kapitalit	62
35. ENTITETET E STRUKTURUARA TË PAKONSOLIDUARA	64
36. Angazhime dhe detyrime të mundshme	64
37. Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare	65
37. Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare (vazhdim)	66
37. Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare (vazhdim)	67
38. Paraqitja e instrumentave financiarë sipas kategorisë së matjes	68
39. Palët e lidhura	69
39. Palët e lidhura	70
40. Ngjarje pas datës së raportimit	70

INFORMACION I PËRGJITHSHËM

Drejtuesit dhe Administratorët më 31 dhjetor 2016 dhe 2015

Këshilli Drejtues (Këshilli Mbikëqyrës)

Helmut Breit	Kryetar
Heinz Hodl	Anëtar
Ferenc Berszan	Anëtar
Harald Kreuzmair	Anëtar
Andreas Engels	Anëtar

Komiteti i Kontrollit

Heinz Hödl	Kryetar
Johannes Kellner	Anëtar
Susana Benoit	Anëtar

Bordi Drejtues

Christian Canacaris	Drejtor Ekzekutiv
Alexander Zsolnai	Nën kryetar i Bordit të Drejtimit
John McNaughton	Anëtar
Elona Mullahi	Anëtar

Selia e regjistruar

Rruga e Kavajës, Ndërtesa 71, Apt. 4
Tiranë, Shqipëri
Telefon: +355 4 2381 381
Fax +355 4 2275 599

Auditues

Deloitte Audit Albania sh.p.k.
Rruga Elbasanit, Pallati poshte Fakultetit Gjeologji - Miniera, Tirana, Albania
Telefon: +355 (4) 451 7920/ 451 7954
Facsimile: +355 (4) 451 7990

PASQYRA E KONSOLIDUAR E POZICIONIT FINANCIAR

Aktivitet	Shënime	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Paraja dhe ekuivalentët e saj	7	57,046,334	78,056,475
Shuma të kushtëzuara	8	21,628,345	28,632,318
Investime të mbajtura për tregtim	9.1	14,198,975	20,998,043
Investime të mbajtura deri në maturim	9.2	77,833,482	51,955,158
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë	9.3	2,528,780	3,423,858
Hua dhe paradhënie për klientët	10	90,591,932	100,896,697
Parapagim i tatimit mbi fitimin		746,741	614,274
Aktiv tatimor i shtyrë	11	28,039	33,271
Emri i mirë	12	92,783	92,783
Aktive afatgjata jomateriale	13	1,557,194	1,601,633
Ndërtesa dhe pajisje	14	1,603,016	1,587,464
Aktive të tjera	15	2,681,832	2,565,730
Totali i aktiveve		270,537,453	290,457,704
Detyrimet			
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	16	4,329,408	2,232,929
Detyrime ndaj klientëve	17	229,179,129	246,784,805
Detyrime të tjera	18	2,464,777	2,121,884
Borxh i varur	19	8,965,577	9,107,088
Totali detyrimeve		244,938,891	260,246,706
Kapitali			
Kapitali aksionar	20	14,178,593	14,178,593
Fitimi i pashpërndarë		8,113,779	12,795,084
Rezerva të tjera	21	3,306,190	3,135,352
Aktivitet neto që i atribuohen aksionarëve Bankës		25,598,562	30,109,029
Interesi i Pakontrollueshëm	22	-	101,969
Totali i kapitalit		25,598,562	30,210,998
Totali i detyrimeve dhe kapitalit		270,537,453	290,457,704

Këto pasqyra financiare të konsoliduara janë miratuar nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës.

Christian Canacaris
Drejtor i Përgjithshëm

Alexander Zsolnai
Nën Kryetar i Bordit Drejtues

Pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar duhet lexuar së bashku me shënimet nga faqja 10 deri në 71, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara.

GRUPI RAIFFEISEN

Pasqyra e konsoliduar e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000)

PASQYRA E KONSOLIDUAR E FITIMIT OSE HUMBJES DHE TË ARDHURAVE TË TJERA PËRMBLEDHËSE

	Shënime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2015
Të ardhura nga interesat	23	8,133,956	10,479,384
Shpenzime për interesa	24	(447,911)	(664,947)
Të ardhura neto nga interesat		7,686,045	9,814,437
Humbje neto nga zhvlerësimi i huave (Shpenzime)/ të ardhura neto pas zhvlerësimi te huave	10,18	(8,940,259)	(4,251,269)
		(1,254,214)	5,563,168
Të ardhura nga komisionet	25	2,852,797	2,539,209
Shpenzime për komisionet	26	(537,595)	(449,397)
Të ardhura neto nga komisionet		2,315,202	2,089,812
Të ardhura neto nga investimi	9.3	257,582	120,053
Të ardhura neto nga tregtimi	27	1,635,700	2,124,858
Shpenzime të tjera operative, neto	28	(351,464)	(926,976)
		1,541,818	1,317,935
Primi i sigurimit të depozitave	29	(665,358)	(675,379)
Shpenzime për personelin	30	(2,571,417)	(2,498,988)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	13,14	(696,369)	(686,422)
Shpenzime të përgjithshme administrative	31	(2,725,721)	(2,621,489)
		(6,658,865)	(6,482,278)
(Humbje)/ Fitimi para tatimit		(4,056,059)	2,488,637
Tatimi mbi fitimin	32	(147,688)	(441,822)
(Humbje)/ Fitimi neto për vitin		(4,203,747)	2,046,815
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse			
<i>Zëra që mund te riklasifikohen më pas në fitim humbje:</i>			
Investime të mbajtura për qëllime shitje:			
- Fitime minus humbje që rezultojnë gjatë vitit		-	-
Fitime minus humbje që mund të riklasifikohen në fitim humbje pas nxjerrjes jashtë përdorimit ose zhvlerësimi		-	-
Të ardhura të tjera përmbledhëse për vitin			-
TOTALI I (HUMBJEVE)/TË ARDHURAVE GJITHËPËRFSHIRËSE PËR VITIN		(4,203,747)	2,046,815

GRUPI RAIFFEISEN

Pasqyra e konsoliduar e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000)

PASQYRA E KONSOLIDUAR E FITIMIT OSE HUMBJES DHE TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE (VAZHDIM)

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2015
(Humbja)/Fitimi i atribuohet:		
- Aksionarëve të bankës	(4,224,514)	2,031,506
- Interesi i pakontrollueshëm	20,767	15,309
(Humbja)/Fitimi për vitin	(4,203,747)	2,046,815
Totali i (humbjeve)/të ardhurave gjithëpërfshirëse i atribuohet:		
- Aksionarëve të bankës	(4,203,747)	2,031,506
- Interesi i pakontrollueshëm	-	15,309
Totali i (humbjeve)/ të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin	(4,203,747)	2,046,815
(Humbja)/ Fitimet për aksion nga fitimet që i atribuohen aksionarëve të Bankës, bazë dhe të pakësuara	(603,502)	290,215
(shprehur në lekë për aksion)		

Pasqyra e konsoliduar e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse duhet të lexohet së bashku me shënimet të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të konsoliduara të paraqitura në faqet 11 deri në 71.

GRUPI RAIFFEISEN

Pasqyra e konsoliduar e ndryshimeve në kapital për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016

(shumat në LEK'000)

PASQYRA E KONSOLIDUAR E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL**I atribuohen aksionarëve të Bankës**

	Kapitali aksionar	Rezerva e përgjithshme	Rezerva e rivlerësimit	Fitimi i pashpërndarë	Totali	Interesi i Pakontrollueshëm	Totali i kapitalit
Teprica më 1 janar 2015	14,178,593	2,835,352	-	12,788,710	29,802,655	101,365	29,904,020
Transferimi nga fitimi i pashpërndarë në rezerva e përgjithshme	-	300,000	-	(300,000)	-	-	-
Dividend i paguar gjatë vitit	-	-	-	(1,725,132)	(1,725,132)	(14,705)	(1,739,837)
Fitimi i vitit	-	-	-	2,031,506	2,031,506	15,309	2,046,815
Teprica më 31 dhjetor 2015	14,178,593	3,135,352	-	12,795,084	30,109,029	101,969	30,210,998
Transferimi nga fitimi i pashpërndarë në rezerva e përgjithshme	-	170,838	-	(170,838)	-	-	-
Dividend i paguar gjatë vitit	-	-	-	(266,073)	(266,073)	(15,309)	(281,382)
(Humbja)/Fitimi i vitit	-	-	-	(4,224,514)	(4,224,514)	20,767	(4,203,747)
Shitja e Interesi i Pakontrollueshëm	-	-	-	(19,880)	(19,880)	(107,427)	(127,307)
Teprica më 31 dhjetor 2016	14,178,593	3,306,190	-	8,113,779	25,598,562	-	25,598,562

Pasqyra e konsoliduar e ndryshimeve në kapital duhet lexuar së bashku me shënimet të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të konsoliduara të paraqitura në faqet 11 deri në 71.

GRUPI RAIFFEISEN

Pasqyra e konsoliduar e rrjedhës së parasë për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000)

PASQYRA E KONSOLIDUAR E FLUKSIT TË PARASË			
Fluksi i parasë nga aktiviteti operacional		31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
(Humbja)/Fitimi para tatimit		(4,056,059)	2,488,637
<i>Zëra jo-monetarë në pasqyrën e konsoliduar gjithëpërfshirëse e të ardhurave</i>			
Zhvlerësimi dhe amortizimi	13,14	696,369	686,422
Fitim nga shitja e aktiveve të qendrueshme	28	33,350	(54,959)
Humbje nga zhvlerësimi neto nga aktivet financiare		8,940,259	4,231,536
E ardhura neto nga interesat		(8,594,354)	(10,727,978)
Të ardhura neto nga rivlerësimi i instrumentave me vlerë të drejtë		(417,853)	(631,509)
Të ardhura neto nga rivlerësimi i instrumentave të përcaktuar me vlerë të drejtë		(174,876)	(97,037)
Ndryshimi në provigjone për debitorë të tjerë		(131,912)	(4,984)
Ndryshime në provigjone për detyrime të mundshme		(739,697)	740,195
Efekti i rivlerësimit të parasë dhe ekuivalentëve të saj		70,657	397,037
<i>Fluksi parasë nga aktiviteti operacional përpara ndryshimeve në kapitalin qarkullues</i>		(4,374,116)	(2,972,640)
(Rritje) / Rënie në shumat e kushtëzuara		7,003,973	(5,780,768)
Rënie në hua dhe paradhënie për klientët		1,830,698	6,121,410
Rënie e investimeve të tregtueshme		7,216,921	7,974,750
Rënie / (rritje) në letrat të përcaktuara me vlerë të drejte përmes fitim/humbjes		1,069,954	3,594,837
Rritje në aktive të tjera		16,915	(184,343)
Rënie në detyrimet ndaj institucioneve financiare		1,561,934	(603,594)
Rritje / (Rënie) në detyrimet ndaj klientëve		(17,378,127)	13,321,868
Rënie në detyrimet e tjera		1,084,187	(720,194)
<i>Fluksi i parasë nga aktiviteti operacional pas ndryshimeve në kapitalin qarkullues</i>		(1,967,661)	20,751,326
Interesa të fituara		8,611,589	11,573,587
Interesa të paguara		(867,253)	(947,976)
Tatimi mbi fitimin i paguar		(383,781)	(926,233)
<i>Paraja neto e gjeneruar nga aktiviteti operacional</i>		5,392,894	30,450,704
<i>Fluksi i parasë nga aktiviteti investues</i>			
Blerje filiali		(127,307)	-
Blerje e ndërtesave dhe pajisjeve	14	(551,712)	(350,781)
Blerje e aktiveve afatgjata jomateriale	13	(213,512)	(314,680)
Të ardhura neto nga shitja e aktiveve afatgjata materiale		64,468	16,318
Të ardhura neto nga blerja dhe maturimi i letrave me vlerë të mbajtura deri në maturim		59,239,397	74,788,563
Blerje e letrave me vlerë të mbajtura deri në maturim		(84,462,329)	(66,951,632)
<i>Paraja neto e gjeneruar në aktivitetin investues</i>		(26,050,995)	7,187,788
<i>Fluksi i parasë nga aktiviteti financues</i>			
Dividend i paguar nga fitimi i pashpërndarë nga viti i kaluar		(281,383)	(1,739,837)
Rritja në borxhin e varur		-	1,916,200
<i>Paraja neto e gjeneruar / (përdorur) në aktivitetin financues</i>		(281,383)	176,363
Rritje neto në para dhe ekuivalentët e saj gjatë vitit		(20,939,484)	37,814,855
Paraja dhe ekuivalentët e saj në fillim të vitit	7	78,056,475	40,638,657
Efekti i rivlerësimit të parasë dhe ekuivalentëve të saj		(397,037)	(70,657)
Paraja dhe ekuivalentët e saj në fund të vitit	7	57,046,334	78,056,475

Pasqyra e konsoliduar e rrjedhës së parasë duhet të lexohet së bashku me shënimet të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të konsoliduara e paraqitura në faqet 11 deri në 71.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

1. HYRJE

Këto pasqyra financiare të konsoliduara janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016 për Raiffeisen Bank sh.a. ("Banka") dhe filialeve të saj ("Grupi").

Raiffeisen Bank Sh.a., më poshtë referuar ("Banka") është një institucion bankar i cili vepron në përputhje me Ligjin 9901, datë 14 Prill 2008 "Për tregtarët dhe Shoqëritë tregtare", dhe Ligjin 9662, datë 18 Dhjetor 2006 "Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë", si dhe me ligjet e tjera të rëndësishme. Banka është themeluar dhe vendosur në Shqipëri dhe zhvillon aktivitetin e saj operativ në Shqipëri. Raiffeisen Bank Sh.a. është bijë 100% e zotëruar nga Raiffeisen Bank International AG, Austri, e cila është pala kontrolluese finale.

Aktiviteti kryesor. Aktiviteti kryesor i biznesit të Grupit janë operacionet bankare me pakicë në kuadër të Republikës së Shqipërisë. Banka vepron nëpërmjet një rrjeti prej 79 vendodhje shërbimi më 31 dhjetor 2016 (31 Dhjetor 2015: 89 vendodhje shërbimi) në të gjithë Shqipërinë, të cilat administrohen në 8 rrethe dhe nuk ka operacione jashtë shtetit.

Pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016 janë autorizuar për tu publikuar nga Bordi Drejtues më 8 qeshor 2017. Aprovimi i pasqyrave financiare nga Aksionarët do të kryhet në Mbledhjen Vjetore të Përgjithshme të Aksionarëve.

2. BAZAT E PËRGATITJES

(a) Deklarata e përputhshmërisë

Pasqyrat financiare të Grupit janë përgatitur në pajtueshmëri me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF") sipas parimit të kostos historike, të modifikuara sipas njohjes fillestare të instrumentave financiar bazuar në vlerën e drejtë, dhe sipas rivlerësimit të aktiveve financiare të mbajtura për tregtim dhe instrumentat financiar përcaktuar me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjes. Politikat kryesore kontabël janë paraqitur më poshtë.

Monedha e prezantimit. Këto pasqyra financiare janë paraqitur në Lek, përveç rasteve kur cilësohet ndryshe. Ndryshe siç tregohet, informacioni financiar i paraqitur në Lek është rrumbullakosur në mijëshen më të afërt.

3. POLITIKAT KONTABËL TË RËNDËSISHME

Politikat kontabël në vijim janë zbatuar në mënyrë të qëndrueshme në të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare, përveç rasteve kur cilësohet ndryshe.

(a) Konsolidimi i pasqyrave financiare

Filialet janë ato investime, përfshirë njësitë ekonomike të strukturuar, që Grupi i kontrollon sepse Grupi (i) ka fuqi për të drejtuar aktivitetet përkatëse të njësisë ku është investuar që ndikojnë në mënyrë të konsiderueshme kthimin e tyre, (ii) ka ekspozim, ose të drejta, të kthimit të ndryshueshme nga përfshirja e tij me njësinë ku është investuar, dhe (iii) ka aftësinë për të përdorur fuqinë e tij mbi të investuarit duke ndikuar në shumën e kthimit të investitorit. Ekzistenca dhe efekti i të drejtave substanciale, duke përfshirë të drejtat substanciale votuese potenciale, janë konsideruar kur vlerësohet nëse Grupi ka mundësi për një entitet tjetër. Që një e drejtë të jetë e pavarur, mbajtësi duhet të ketë aftësinë praktike për ta ushtruar atë të drejtë kur vendimet për drejtimin e aktiviteve përkatëse të filialit duhet të bëhet. Grupi mund të ketë pushtet mbi një filial edhe kur ajo mban më pak se shumica e fuqisë votuese. Në një rast të tillë, Grupi vlerëson madhësinë e të drejtave të votimit në krhasim me madhësinë dhe shpërndarjen e zotërimeve të bartësve të tjerë të votave për të përcaktuar fuqinë në qoftë se ajo është de- facto mbi filialet. Të drejta mbrojtëse e investitorëve të tjerë, të tilla si ato që kanë të bëjnë me ndryshimet themelore të aktiviteve të filialit ose të zbatohen vetëm në rrethana të jashtëzakonshme, nuk ndalojnë Grupin nga kontrollimi i filialit. Filialet janë të konsoliduara nga data në të cilën kontrolli i transferohet Grupit, dhe janë te decentralizuara nga data në të cilën përfundon kontrolli.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABEL TE RENDESISHME (VAZHDIM)

(a) Konsolidimi i pasqyrave financiare (vazhdim)

Metoda e blerjes kontabël është përdorur për të kontabilizuar blerjen e filialeve. Aktivet e identifikueshme të blera dhe detyrimet dhe detyrimet e keqia të konstatuara në një kombinim biznesi janë matur me vlerën e tyre të drejtë në datën e blerjes, pavarësisht nga shtrirja e çdo interes jo-kontrollues. Grupi mat interesin jo-kontrollues që përfaqëson interesin e tanishëm të pronësisë dhe i jep të drejtë mbajtësit të një pjesë proporcionale të aktiveve neto në rast të likuidimit të një transaksioni me bazë transaksioni, qoftë në: (a) vlerën e drejtë, ose (b) mos kontrollimin e një pjesë proporcionale të interesit për aktivet neto të të blerit. Interesat jo kontrolluese që nuk perfaqesojne interesa pronësore, maten me vlerën e drejtë.

Emri i mirë matet duke zbritur aktivet neto të të blerit nga totali i kostos për të blerit, shuma e interesave jo-kontrolluese të të blerit dhe vlerës së drejtë të një interesi në të blerit mbajtur menjëherë përpara datës së blerjes. Çdo shumë negative ("emër i mirë negativ"), njihet në fitim ose humbje, pasi menaxhimi rivlerëson nese ajo ka identifikuar të gjitha asetet e blera dhe të gjitha detyrimet e detyrimet e keqia, si dhe shqyrton përshtatshmërinë e matjes së tyre.

Tranferimi i pagesës për njësinë e blerë matet me vlerën e drejtë të aktiveve të dhëna, instrumentat e kapitalit të lëshuara dhe detyrimet nga marrëveshje te këqia, por përjashton blerjen e kostove tvlidhura si këshillimi, ligjori, vlerësimi dhe shërbime të ngjashme profesionale. Kostot e transaksionit që ndodhin gjatë lëshimit të instrumentave të kapitalit i zbriten kapitalit; transaksionet e ndodhura për lëshimin e borxhit i zbriten vlerës së mbartur dhe të gjitha transaksionet e tjera të lidhura me blerjen shpenzohen. Transaksionet midis kompanive, balancat dhe fitimet e pa-realizuara midis grupit të kompanive eliminohen; humbjet e perealizuara gjithashtu eliminohen përveç rastit kur kostot nuk mund të rekuperohen. Banka dhe të gjitha filialet përdorin politika kontabiliteti uniforme dhe konsistente me politikat e Grupit.

Bazuar në natyrën e aktivitetit, filialet e këtij Grupi kanë disa politika specifike të kontabilitetit të cilat janë detajuar në shënimin 3 (n) për Raiffeisen Leasing sh.a. dhe në shënimet 3 (t) dhe 3 (u), për Raiffeisen INVEST.

Blerjet dhe shitjet e interesave jo-kontrolluese. Grupi zbaton modelin e njësisë ekonomike për të kontabilizuar transaksionet me pronarët për interesin jo-kontrollues. Çdo diferencë midis shumës së blerjes dhe vlerës kontabël të interesave jo-kontrolluese të fituar është regjistruar si një transaksion i kapitalit direkt në kapitalin neto. Grupi njih dallimin mes konsiderimit të shitjes dhe vlerës kontabël të interesave jo-kontrolluese të shitur si një transaksion kapitali në pasqyrën e ndryshimeve në kapital.

Interesat pjesëmarrës. Interesat pjesëmarrës janë subjektet mbi të cilat Grupi ka ndikim të rëndësishëm (direkt ose indirekt), por nuk i kontrollojnë, zakonisht zotëron mes 20 dhe 50 për qind të të drejtave të votës. Investimet në interesa pjesëmarrës kontabilizohen duke përdorur metodën e kapitalit neto, dhe njihen fillimisht me kosto. Vlera kontabël e interesave pjesëmarrës përfshin emrin e mirë të identifikuar të blerjes minus humbjet e akumuluar nga zhvlerësimi, nëse ka. Dividendët e marrë nga interesat pjesëmarrës zvogëlojnë vlerën kontabël të investimit. Ndryshimet e tjera pas- blerjes në pjesën e Grupit të aktiveve neto të një pjesëmarrje njihen si vijon: (i) pjesa e Grupit në lidhje me fitimet ose humbjet e interesave pjesëmarrës të regjistruhen në pasqyrën e konsoliduar e të ardhurave për vitin si pjesë e rezultatit të sipermarrjeve, (ii) pjesa e Grupit e të ardhurave të tjera përmbledhëse njihet në kapitalin neto dhe të paraqitura veçmas, (iii) të gjitha ndryshimet e tjera në pjesën e Grupit të vlerës kontabël të aktiveve neto të sipermarrjeve njihen në fitim ose humbje brenda pjesës së rezultatit nga sipermarrjet. Megjithatë, kur pjesa e humbjeve të Grupit në një pjesëmarrje e barabartë ose tejkalimi i interesit të tij në pjesëmarrje, duke përfshirë çdo të arkëtueshme tjetër të pasigurtë, Grupi nuk njih humbje të mëtejshme, nëse nuk i ka shkaktuar detyrime ose pagesa në emër të pjesëmarrjes.

Fitimet e perealizuara nga transaksionet midis Grupit dhe sipermarrjeve të tij eliminohen deri në masën e interesit të Grupit ndaj sipermarrjeve; humbjet e perealizuara eliminohen gjithashtu, përveçse nëse transaksioni jep dëshmi për një zhvlerësim të aktivitetit të transferuar.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABEL TE RENDESISHME (VAZHDIM)

(a) Konsolidimi i pasqyrave financiare (vazhdim)

Heqja e filialeve, pjesëmarrjeve ose sipërmarrjeve të përbashkëta. Kur Grupi pushon të ketë kontroll ose influencë të konsiderueshme, çdo interes i mbajtur në njësinë rimatet me vlerën e drejtë, me ndryshimin në vlerën kontabël njihet në fitim ose humbje. Vlera e drejtë është shuma fillestare kontabël për qëllimet e më pas të kontabilitetit për interesin e ruajtur si një pjesëmarrje, sipërmarrje e përbashkët ose aktiv financiar. Përveç kësaj, çdo shumë e njohur më parë në kapitalin neto në lidhje me atë subjekt, llogaritet sikur Grupi kishte hequr direkt aktivet ose detyrimet e lidhura. Kjo mund të thotë se shumata e njohura më parë në të ardhurat e tjera janë të ricikluar në fitim ose humbje. Nëse interes pronësor në një pjesëmarrje është zvogëluar, por ndikim të rëndësishëm ruhet, vetëm një pjesë proporcionale e shumave të njohura më parë në kapitalin neto riklasifikohen në fitim ose humbje, kur është e përshtatshme..

(b) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet e këmbimeve në monedhë të huaj regjistrohen me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në ditën e transaksionit. Aktivet dhe pasivet monetare të emetuara në monedhë të huaj në datën e raportimit konvertohen në monedhën funksionale me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në datën e bilancit.

Fitimi ose humbja nga ndryshimi i kurseve të këmbimit është diferenca midis kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, të rregulluara me interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj të kthyer në monedhën funksionale me kursin e fundit të periudhës. Aktivet dhe detyrimet jo monetare në monedhë të huaj, të cilat maten me vlerë të drejtë, kthehen në monedhën funksionale me kursin e datës së caktimit të vlerës së drejtë. Diferencat që lindin nga kurset e këmbimit regjistrohen në pasqyrën e konsoliduar përmblendhëse të të ardhurave.

Kurset zyrtare të Grupit për monedhat kryesore (LEK ndaj njësisë së monedhës së huaj) më 31 dhjetor 2016 dhe 2015 ishin si më poshtë:

	31 dhjetor 2016		31 dhjetor 2015	
	Fund viti	Mesatar	Fund viti	Mesatar
Dollari Amerikan (USD)	128.17	124.61	125.79	105.75
Monedha e Bashkimit European (EUR)	135.23	137.35	137.28	139.93

(c) Interesi

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesat njihen si fitime ose humbje në pasqyrën e konsoliduar përmblendhëse të të ardhurave në bazë të metodës së interesit efektiv. Norma e interesit efektiv është norma që aktualizon pagesat dhe arkëtimet e ardhshme monetare gjatë jetës së aktivitetit, ose detyrimin financiar (ose kur është e përshtatshme një periudhë më e shkurtër) për t'i barazuar me vlerën kontabël të aktivitetit ose detyrimin financiar. Kur përlogarit interesin efektiv, Grupi merr parasysh rrjedhjet e ardhshme të parave sipas kontratës, por jo humbje të ardhshme krediti.

Llogaritja e normës së interesit efektiv përfshin të gjitha komisionet e paguara ose të marra, të cilat janë një pjesë integrale e normës efektive të interesit. Kostot e transaksioneve janë kosto shtesë të lidhura drejtpërdrejt me blerjen, ose emetimin e një aktivi apo detyrimi financiar.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi të paraqitura si fitime ose humbje në pasqyrën e konsoliduar përmblendhëse të të ardhurave përfshijnë:

- interesat nga aktivet ose detyrimet financiare me kosto të amortizuar mbi bazën e normës së interesit efektiv
- interesat nga letrat me vlerë të vlefshme për shitje të llogaritura mbi bazën e interesit efektiv

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesat për aktivet dhe detyrimet e tregtueshme konsiderohen si pjesë e aktivitetit tregtar të Grupit dhe paraqiten së bashku me të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën e drejtë të aktiveve dhe detyrimeve të tregtueshme në fitimin neto nga tregtimi.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABEL TE RENDESISHME (VAZHDIM)

(d) Tarifa dhe komisione

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet, të cilat janë pjesë integrale e normës së interesit efektiv në një aktiv ose detyrim financiar, përfshihen në matjen e normës së interesit efektiv.

Të ardhura të tjera nga komisione dhe tarifa, duke përmendur këtu tarifat e shërbimeve për llogaritë, komisionet e shitjeve, tarifa të depozitave, njihen në momentin që ofrohen shërbimet e lidhura me to.

Shpenzime të tjera për komisione dhe tarifa lidhen kryesisht me tarifa transaksionesh ose shërbimesh, të cilat shpenzohen në momentin që shërbimet përftohen.

(e) Të ardhurat neto nga tregtimi

Të ardhurat neto nga tregtimi përfshijnë fitimet minus humbje të lidhura me aktivet dhe detyrimet e tregtueshme dhe gjithashtu të gjitha ndryshimet në vlerë të drejtë, të realizuara ose jo, interesin, dividendët dhe ndryshimet në këmbimin valutor.

(f) Pagesat e qirasë dhe shpenzime të tjera operative

Pagesat e bëra nën qiranë operative janë njohur në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave në bazë të metodës lineare mbi jetëgjatësinë e qirasë. Zbritje nga qiraja njihen si pjesë përbërëse e totalit të shpenzimit të qirasë gjatë jetës së qirasë. Shpenzimet e qirasë njihen në momentin që ato ndodhin.

(g) Përfitimet e punonjësve

- *Plan pensioni me kontribute të përcaktuara*

Detyrimet për planet e pensioneve me kontribut të përcaktuar njihen si shpenzim në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave kur ato ndodhin. Grupi paguan kontribute për sigurimet shoqërore të detyrueshme për përfitimet e punonjësve që dalin në pension. Autoritetet Shqiptare janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Shqipëri sipas një plani kontributësh të përcaktuar për pensione.

- *Leja vjetore e paguar*

Grupi njeh si detyrim vlerën e paskontuar të kostos së vlerësuar në lidhje me lejen vjetore që pritet të paguhet në këmbim të shërbimeve të punëmarrësit për periudhën.

- *Përfitimet afatshkurtra*

Detyrimet për përfitime afatshkurtra nuk skontojnë dhe regjistrohen në periudhën kur ofrohet shërbimi.

Një provigjon mund të regjistrohet për shumën që pritet të paguhet në lidhje me bonuset afatshkurtra në para ose planet e pjesëmarrjes në fitime, nëse Grupi ka një detyrim ligjor aktual ose konstruktiv për të paguar këtë shumë si rezultat i shërbimeve të shkuara të ofruara nga punonjësi dhe detyrimi mund të matet në mënyrë të besueshme.

- *Përfitimet nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës*

Përfitimet nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës regjistrohen si shpenzim atëherë kur Grupi, në mënyrë të dukshme, ka vendosur të zbatojë një plan formal të detajuar për të ndërprerë punësimin para datës së daljes në pension. Përfitime të ofruara për largimin vullnetar do të regjistrohen vetëm atëherë kur oferta është bërë, është e mundshme që oferta do të pranohet dhe numri i personave që do të pranojnë ofertën mund të matet në mënyrë të besueshme.

(h) Tatim fitimi

Tatimi mbi fitimin përfshin tatimin e periudhës aktuale dhe tatimin e shtyrë. Tatimi mbi fitimin njihet në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave përveç pjesës që lidhet me zëra të njohur direkt në kapital. Në këto raste tatimi njihet si zë i kapitalit. Tatimi aktual është tatimi që pritet të paguhet mbi fitimin e tatueshëm të vitit, duke përdorur normën tatimore në fuqi ose që konsiderohet si e tillë në datën e mbylljes së pasqyrave financiare dhe çdo sistemim të tatimit të pagueshëm për vitet e mëparshme.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABEL TE RENDESISHME (VAZHDIM)

(h) Tatim fitimi (vazhdim)

Tatimi i shtyrë është llogaritur duke përdorur metodën e bilancit, duke marrë në konsideratë diferencat e përkohshme ndërmjet vlerës kontabel neto të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime raportimi financiar dhe bazës tatimore. Vlera e tatimit të shtyrë është llogaritur duke përdorur normën tatimore të pritshme kur diferencat e përkohshme do të rimerren, sipas ligjeve në fuqi në datën e raportimit.

Një aktiv tatimor i shtyrë njihet për aq sa është e mundur që fitimi i tatueshëm i ardhshëm do të jetë i disponueshëm, kundrejt të cilit diferencat tatimore të zbritshme të mund të përdoren. Një pasiv tatimor i shtyrë njihet për të gjitha diferencat e përkohshme të tatueshme. Aktivi tatimor i shtyrë dhe pasivi tatimor i shtyrë rishikohen çdo datë raportimi dhe zvogëlohen për aq sa nuk është e mundur të realizohet respektivisht përfitimi apo detyrimi fiskal i lidhur me të. Taksa të tjera shtesë lidhur me dividendin njihen kur njihet edhe detyrimi për pagimin e dividendit.

(i) Instrumentat financiarë – termat kyçe të matjes

Në varësi të klasifikimit të tyre, instrumentet financiare mbahen me vlerën e drejtë ose të amortizuar koston siç përshkruhet më poshtë:

Vlera e drejtë është çmimi që do të marrë për të shitur një aktiv ose për të paguar për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë është çmimi në një treg aktiv. Një treg aktiv është ai në të cilin transaksionet të aktivitetit ose pasivitetit të ndodhin me frekuencë të mjaftueshme dhe të vëllimit të sigurojë informata të çmimeve në baza të vazhdueshme. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të tregtuara në një treg aktiv matet si produkt i çmimit të kuotuar për aktivin individual ose pasivin dhe sasinë e mbajtura nga njësi ekonomike. Ky është rasti edhe në qoftë se vëllimi normal i përditshëm i një tregu nuk është i mjaftueshëm për të absorbuar sasi të mbajtura dhe urdhra të pozicionimit për të shitur në një transaksion të vetëm mund të ndikojnë në çmimin e cituar.

Një portofol i derivateve financiare ose aktivet dhe detyrimet të cilat nuk tregtohen në një treg aktiv maten me vlerën e drejtë të një grupi aktivesh financiare dhe pasiveve financiare në bazë të çmimit që do të marrë për të shitur një pozicion neto të gjatë (dmth një pasuri) për një ekspozim të caktuar të rrezikut ose të paguar për të transferuar një pozicion neto të shkurtër (p.sh. një përgjegjësi) për një ekspozim të veçantë të rrezikut në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Kjo është e zbatueshme për aktivet e mbajtura me vlerë të drejtë mbi një bazë përsëritëse nëse Grupi: (a) menaxhon grupin e aktiveve financiare dhe pasiveve financiare në bazë të ekspozimit neto të njësisë ekonomike në një rrezik të veçantë të tregut (ose rreziqe) ose me rreziku i kredisë i një palë të veçantë në përputhje me menaxhimin e rrezikut të dokumentuar të njësisë ekonomike ose strategjinë e investimit; (b) ajo ofron informacion mbi këtë bazë për grupin e aktiveve dhe detyrimeve ndaj personelit drejtues kryesor të njësisë ekonomike; dhe (c) rreziqet e tregut, duke përfshirë edhe kohëzgjatjen e ekspozimit të njësisë ekonomike ndaj një rreziku të veçantë të tregut (ose rreziqeve) që vijnë nga aktivet financiare dhe pasivet financiare është në thelb i njëjtë. Teknikat e vlerësimit siç janë modelet e skontuara të flukseve monetare apo modele të bazuara në transaksionet e palëve të palidhura të fundit të apo konsideratë e të dhënave financiare të investuarit, janë përdorur për të matur vlerën e drejtë të instrumenteve të caktuara financiare për të cilat informacioni çmimi i tregut të jashtëm nuk është në dispozicion. Matjet e vlerës së drejtë janë analizuar nga niveli në hierarkinë e vlerës së drejtë si vijon: (i) Niveli i një matje janë me çmime të kuotuar (të parregulluara) në tregjet aktive për aktive ose pasive identike, (ii) Niveli dy i matjeve janë vlerësimet teknikat me të gjitha inputet materiale vëzhgueshme për të aktivitetit ose detyrimit, qoftë drejtpërdrejt (që është, si çmimet) ose tërthorazi (që është, rrjedhin nga çmimet), dhe (iii) Niveli tre matjet janë vlerësimet jo të bazuara në të dhëna të vëzhgueshme të tregut të vetëm (që është, matje kërkon inputet e rëndësishme jo të vëzhgueshme). Referojuni Shënimit 37.

Kostot e transaksioneve janë kosto shtesë të lidhura drejtpërdrejt me blerjen, ose emetimin e një instrumenti financiar. Një kosto shtesë është ajo që nuk do të kishte ndodhur nëse transaksioni nuk kishte ndodhur. Kostot e transaksionit përfshijnë tarifat dhe komisionet e paguara agjentëve (përfshirë punonjësit që veprojnë si agjentë të shitjes), këshilltarë, agjentët dhe tregtarët, taksat e agjensive rregullatore dhe shkëmbyesit e letrave me vlerë, dhe taksat e transferimit dhe detyrave. Kostot e transaksionit nuk përfshijnë primet ose skontot e borxheve, kostot e financimit ose të brendshme administrative ose që mbajnë.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABEL TE RENDESISHME (VAZHDIM)

(i) Instrumentat financiarë – termat kyçe të matjes (vazhdim)

Kostoja e amortizuar është vlera me të cilën instrumenti financiar është njohur në njohjen fillestare më pak se shlyerjet e principalit, plus interesin e përllogaritur, dhe për aktivet financiare më pak se zhvlerësimi për humbjet e shkaktuara nga zhvlerësimi. Interesi i përllogaritur përfshin amortizimin e kostove të transaksionit të shtyra në njohjen fillestare dhe e çdo primi apo zbritje të vlerës në maturim, duke përdorur metodën e interesit efektiv. Të ardhurat e përllogaritura nga interesi dhe shpenzimet e përllogaritura nga interesi, duke përfshirë të dy kupon të përllogaritur dhe skonton ose primin e amortizuar (duke përfshirë tarifën e shtyra në lindje, në qoftë se ka), nuk janë paraqitur veçmas dhe janë të përfshira në vlerat e mbartura të artikujve të lidhur në pasqyrën e pozicionit financiar.

Metoda e interesit efektiv është një metodë e ndarjes së të ardhurave nga interesi ose shpenzimeve të interesit në periudhën përkatëse, në mënyrë që të arrihet një normë konstante periodike të interesit (norma e interesit efektiv) në vlerën kontabël.

Norma e interesit efektiv është norma që skonton pagesat e vlerësuara të ardhshme monetare ose arkëtimet (duke përjashtuar humbjet e ardhshme të kredisë) përmes jetës së pritshme të instrumentit financiar ose një periudhë më të shkurtër, nëse është e përshtatshme, në vlerën bartëse neto të instrumentit financiar. Flukset monetare të skontuara të normave efektive të interesit të instrumentave të ndrzshueshme në datën tjetër të interesit të rivlerësimit, me përjashtim të primit apo të zbritjes e cila reflekton përhapjen kredisë mbi normën e luhatshme të specifikuar në instrumentin, ose variabla të tjera që nuk janë rivendosur në normat e tregut. Këto prime ose skonto amortizohen gjatë gjithë jetës së pritshme të instrumentit. Llogaritja e vlerës aktuale përfshin të gjitha komisionet e paguara ose të marra midis palëve të kontratës që janë pjesë integrale e normës efektive të interesit.

Njohja fillestare e instrumenteve financiare. Letrat me vlerë të tregtueshme, derivatet dhe instrumente të tjera financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes janë regjistruar fillimisht me vlerën e drejtë. Të gjitha instrumentet e tjera financiare regjistrohen fillimisht në vlerë të transaksioneve plus kostot e transaksionit. Vlera e drejtë në njohjen fillestare dëshmohe me së miri nga çmimi i transaksionit. Një fitim ose humbje në njohjen fillestare është regjistruar vetëm në qoftë se ka një dallim në mes vlerës së drejtë dhe çmimit të transaksionit që mund të dëshmohe nga transaksione të tregut aktual të të njëjtit instrument ose nga një teknikë vlerësimi inputeve të cilës përfshijë vetëm të dhëna nga tregje të mbikëqyrura.

Të gjitha blerjet dhe shitjet e aktiveve financiare që kërkojnë dorëzimin brenda kuadrit kohor të vendosur nga rregullorja ose marrëveshja e tregut ("Mënyra e rregullt" e blerjeve dhe shitjeve) janë të regjistruara në datën e tregtimit, e cila është data në të cilën Grupi angazhohet për të ofruar një aktiv financiar. Të gjitha blerjet e tjera njihen kur njësia ekonomike bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

Grupi përdor teknika të vlerësimit të skontuar të rrjedhës së parasë për të përcaktuar vlerën e drejtë të kredive për palët e lidhura që nuk tregtohen në një treg aktiv. Dallimet mund të lindin mes vlerës së drejtë në njohjen fillestare, e cila konsiderohet të jetë çmimi i transaksionit, dhe shumës së përcaktuar në njohjen fillestare duke përdorur një teknikë vlerësimi me nivel 3 inputesh. Diferenca të tilla janë njohur fillimisht në aktive të tjera ose detyrimeve të tjera dhe më pas amortizohen mbi një bazë lineare përgjatë afatit të kredive ndaj palëve të lidhura. Dallimet njihen menjëherë në fitim ose humbje, nëse vlerësimi përdor vetëm nivelin 1 ose nivelin 2 të inputeve.

Çrregjistrimi i aktiveve financiare. Grupi çrregjistron mjetet financiare kur (a) pasuritë janë çliruar ose të drejtat për rrjedhat e parasë nga asetet ndryshe skaduara ose (b) Grupi ka transferuar të drejtat për flukset e mjeteve monetare nga aktive financiare ose kanë hyrë në një kualifikuese përçimit ndërsa marrëveshje (i) gjithashtu transferojë kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aseteve ose (ii) as transferimit as e mbajtur thelbësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë, por jo mbajtjen e kontrollit. Kontrolli ruhet në qoftë se pala tjetër nuk ka aftësinë praktike për ta shitur aktivin në tërësinë e tij një pale të tretë të palidhur pa nevojë të vendosë kufizime mbi shitjen.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABEL TE RENDESISHME (VAZHDIM)

(j) Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë kartëmonedha, monedha, gjendje të pakushtëzuara të Bankës Qëndrore, llogari rrjedhëse dhe aktive shumë likuide me afat maturimi më pak se tre muaj, të cilat nuk ndikohen shumë nga ndryshimet në vlerën e drejtë dhe përdoren nga Grupi për administrimin e angazhimeve afatshkurtra. Këto aktive mbahen me koston e amortizuar në pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar.

(k) Aktivet dhe detyrimet e tregtueshme

Aktivitet dhe detyrimet e tregtueshme janë ato aktive dhe detyrime që Grupi i blen ose i mban kryesisht për qëllimin e shitjes ose riblerjes në periudhën afatshkurtër, ose i mban si pjesë e portofolit, i cili përdoret për ruajtjen e pozicionit, ose për përfitime afatshkurtra.

Aktivitet dhe detyrimet e tregtueshme, fillimisht njihen me kosto dhe më vonë maten me vlerën e drejtë në pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar, duke i kaluar kostot direkte të transaksionit si fitim ose humbje në pasqyrën e konsoliduar përmblendhëse të të ardhurave. Çdo fitim ose humbje si pasojë e ndryshimit në vlerën e drejtë njihet si pjesë e "Të ardhurave neto nga tregtimi" në pasqyrën e konsoliduar përmblendhëse të të ardhurave. Aktivitet dhe detyrimet e tregtueshme nuk riklasifikohen pas regjistrimit fillestar.

(l) Instrumentat financiarë derivateve

Instrumentet derivate financiare, duke përfshirë kontratat e këmbimit valutor, të ardhmes e normave të interesit, marrëveshjeve të normave të ardhshme, monedhës dhe të normës së interesit swap dhe të monedhës dhe të normave të interesit opsione mbahen me vlerën e drejtë. Të gjitha instrumentet derivate janë kryer si aktive kur vlera e drejtë është pozitiv, dhe si detyrime kur vlera e drejtë është negativ. Ndryshimet në vlerën e drejtë të instrumenteve derivate janë të përfshira në fitim ose humbje për vitin (fitimet më pak humbjet në derivate). Grupi nuk ka të bëjë kontabilitetin mbrojtës. Instrumente të caktuara derivate të ngulitura në instrumente të tjera financiare trajtohen si instrumente derivate të veçanta kur rreziqet dhe karakteristikat e tyre nuk janë të lidhura ngushtë me ato të kontratës bazë.

(m) Huatë dhe paradhëniet ndaj klientëve

Kredi dhe paradhënie për klientët regjistrohen kur Grupi përparime të holla për të blerë ose të shpikë një arkëtueshme joderivativ të pakuotuar nga një klient për shkak në data fikse ose të përcaktuara, dhe nuk ka ndërmend të tregtimit të arkëtueshme. Hua dhe paradhënie klientëve mbahen me koston e amortizuar.

(n) Zhvlerësimi i aktiveve financiare të mbajtura me koston e amortizuar

Humbjet nga zhvlerësimi njihen në fitim ose humbje për vitin kur kanë ndodhur si rezultat i një apo më shumë ngjarjeve ("ngjarjet humbje") që kanë ndodhur pas njohjes fillestare të aktivitet financiar dhe të cilat kanë një ndikim në shumës apo kohës së vlerësuar flukset monetare të ardhshme të një aktivitet financiar ose grup aktivitetsh financiare të cilat mund të maten me besueshmëri. Nëse Grupi i përcakton se ka prova objektive ekziston që nga rënia ishte shkaktuar për një aktivitet financiar të vlerësuar individualisht, qoftë i rëndësishëm ose jo, ajo e përfshin aktivitetin në një grup aktivitetsh financiare me karakteristika të ngjashme të rrezikut të kredisë, dhe vlerëson në mënyrë kolektive për zhvlerësimin e tyre.

Faktorët kryesorë që Grupi i konsideron në përcaktimin nëse një aktivitet financiar është zhvlerësuar janë statusi i saj i vonuar dhe realizueshmërinë e kolateralit përkatës, nëse ka ndonjë. Kriteret e mëposhtme kryesore tjera janë përdorur gjithashtu për të përcaktuar nëse ka një evidencë objektive që një humbje nga zhvlerësimi ka ndodhur:

- çdo kësht që është i vonuar dhe pagesa të vonuara nuk mund t'i atribuohet një vonese të shkaktuar nga sistemet e shlyerjes;
- huamarrësi përjeton një vështirësi të rëndësishme financiare siç dëshmohet nga informacioni financiar të huamarrësit që Grup fiton;
- huamarrësi konsideron falimentimin ose një riorganizim financiar;
- ekziston një ndryshim i pafavorshëm në statusin e pagesave të huamarrësit, si rezultat i ndryshimeve në kushtet ekonomike kombëtare ose lokale që ndikojnë huamarrësit; ose
- vlera e kolateralit në mënyrë të konsiderueshme ul si pasojë e përkeqësimit të kushteve të tregut.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABEL TE RENDESISHME (VAZHDIM)

(n) Zhvlerësimi i aktiveve financiare të mbajtura në koston e amortizuar (vazhdim)

Për qëllimet e vlerësimit kolektiv të zhvlerësimit, aktivet financiare grupohen në bazë të karakteristikave të ngjashme të rrezikut të kredisë. Këto karakteristika janë të rëndësishme për vlerësimin e flukseve të ardhshme të mjeteve monetare për grupe të tilla aktivesh, sepse janë treguesë të aftësisë së debitorit për të paguar të gjitha shumat në përputhje me termat kontraktuale të aktiveve që janë të vlerësuar.

Flukset monetare të ardhshme në një grup aktivesh financiare, që janë të vlerësuara në mënyrë kolektive për zhvlerësim, vlerësohen në bazë të flukseve të mjeteve monetare kontraktuale të aktiveve dhe përvojën e menaxhimit në lidhje me shkallën në të cilën shumat do të bëhet i vonuar si pasojë e kaluara ngjarjet e humbjes dhe sukcesi i shërimit të shumave të prapambetura. Përvoja e kaluar është e rregulluar në bazë të të dhënave aktuale të mbikëqyrura për të pasqyruar efektet e kushteve aktuale, që nuk prekin periudhat e kaluara, dhe për të hequr efektet e kushteve të kaluara që nuk ekzistojnë aktualisht.

Nëse kushtet e një aktivi të dëmtuar financiar të mbajtur me koston e amortizuar janë rinegociuar ose ndryshe modifikuar për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit ose emetuesit, zhvlerësimi matet duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv përpara modifikimit të termave. Pasuri rinegociuar çregjistrohet atëherë dhe një aset i ri njihet me vlerën e tij të drejtë vetëm nëse rreziqet dhe përfitimet e aktivitetit të ndryshuar ndjeshëm. Kjo është dëshmuar normalisht me një diferencë të konsiderueshme midis vlerave aktuale të flukseve të mjeteve monetare dhe origjinale flukseve të mjeteve të reja të mjeteve monetare të pritshme.

Humbjet nga zhvlerësimi njihen gjithmonë përmes një llogarie të zbritjes të shkruani vlerën kontabël neto të aktivitetit me vlerën aktuale të flukseve monetare të pritshme (të cilat përjashtojnë humbjet e ardhshme të kredisë që nuk kanë ndodhur), të skontuara me normën fillestare të interesit efektiv të aktivitetit. Llogaritja e vlerës aktuale të flukseve të ardhshme të vlerësuara të mjeteve monetare të një aktivi financiar të kolateralizuar pasqyron flukset monetare që mund të rezultojë nga foreclosure minus kostot për përfitim dhe shitjen e kolateralit, nëse është apo jo i mundshëm.

Nëse, në një periudhë të mëpasshme, shumat e humbjes nga zhvlerësimi ulet dhe kjo ulje mund të lidhet objektivisht me një ngjarje që ndodh pasi është njohur zhvlerësimi (siç është përmirësimi i klasifikimit kreditues i borxhmarrësit), humbja nga zhvlerësimi e njohur më parë është i kundërt nga rregullimin e llogarisë së zbritjes përmes fitimit ose humbjes për vitin.

Pasuritë e painkasuara shlyhen me provigjionin humbje nga rënia në vlerë pasi të gjitha procedurat e nevojshme për të rimarrë aktivin kanë përfunduar dhe shumata e humbjes është përcaktuar. Rikuperimet pasuese të shumave zbritura më parë janë kredituar në llogarinë humbje nga çvlerësimi në fitim ose humbje për vitin.

(o) Qeratë financiare të arkëtueshme

Aty ku Grupi është një qiradhënës në një qira e cila transferon kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet rastësore të pronësisë të qiramarrësi, asetet me qira jashtë janë paraqitur si një qira financiare të arkëtueshme dhe mbarten me vlerën aktuale të pagesave të ardhshme të qirasë. Arkëtueshmet qiratë financiare njihen fillimisht në fillim (kur fillon afati qira) duke përdorur një normë skontimi e përcaktuar në fillim (më parë i datës së marrëveshjes së qirasë dhe datës së angazhimit nga palët me dispozitat kryesore të qirasë). Dallimi në mes të arkëtueshme bruto dhe vlerës aktuale përfaqëson të ardhurat pafituar financave.

Këto të ardhura njihet gjatë afatit të qirasë duke përdorur metodën neto të investimeve (para tatimit), i cili pasqyron një normë konstante periodike të kthimit. Kostot rritëse që lidhet drejtpërdrejt me negocimin dhe rregullimin me qira janë të përfshira në matjen fillestare të qirasë financiare të arkëtueshme dhe të zvogëlojë sasinë e të ardhurave të njohura gjatë afatit të lizingut. Të ardhurat nga qiratë e Financave është regjistruar brenda ardhura të tjera operative në fitim ose humbje për vitin. Humbjet nga zhvlerësimi njihen në fitim ose humbje për vitin kur kanë ndodhur si rezultat i një apo më shumë ngjarje ("ngjarje të humbura") që kanë ndodhur pas njohjes fillestare të qirasë financave të arkëtueshmeve.

Grupi përdor të njëjtat kritere kryesore për të përcaktuar nëse ka një evidencë objektive që një humbje nga zhvlerësimi ka ndodhur, si për kreditë e mbajtura me koston e amortizuar. Humbjet nga zhvlerësimi njihen përmes një llogarie të zbritjes të shkruajnë shumën neto kontabël e arkëtueshme 'në vlerën aktuale të flukseve monetare të pritshme (të cilat përjashtojnë humbjet e ardhshme të kredisë që nuk kanë ndodhur), e zbritur në normat e interesit të nënkuptuar në qira financiare. Flukset e ardhshme të mjeteve monetare pasqyrojnë flukse monetare që mund të rezultojë nga marrjen dhe shitjen e aseteve subjekt qirasë.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABEL TE RENDESISHME (VAZHDIM)

(p) Letrat me vlerë

Investimi në letra me vlerë matet fillimisht me vlerën e drejtë duke i shtuar kostot direkte të transaksionit dhe në vijim kontabilizohen mbi bazën e klasifikimit, si të mbajtura deri në maturim, me vlerë të drejtë përmes pasqyrës së konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave, ose të disponueshme për shitje.

i Letra me vlerë të mbajtura deri në maturim

Letrat me vlerë që mbahen deri në maturim janë investimet që kanë pagesa fikse ose të përcaktuara, të cilat nuk janë klasifikuar si të disponueshme për shitje apo me vlerë të drejtë përmes pasqyrës së konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave, për të cilat Grupi ka qëllimin dhe mundësinë për t'i mbajtur deri në maturim. Letrat me vlerë të mbajtura deri në maturim mbahen më pas me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Çdo shitje ose riklasifikim i shumave të konsiderueshme të investimeve të mbajtura deri në maturim, jo shumë afër maturimit, do të çonte në riklasifikimin e të gjithë portofolit të mbajtur deri në maturim si investim i disponueshëm për shitje dhe do ndalonte Grupin për klasifikimin e tyre si investim i mbajtur deri në maturim për periudhën aktuale dhe për dy vitet pasuese.

ii Vlera e drejtë përmes pasqyrës së konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave

Grupi mban disa letra me vlerë për investime me vlerën e drejtë, me ndryshimet e vlerës së drejtë të njohura menjëherë në fitim ose humbje, siç përshkruhet në politikën kontabel 3 (i).

iii Instrumenta të tjerë me vlerë të drejtë të përcaktuar me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes

Investimet në instrumenta të tjerë me vlerë të drejtë të përcaktuar përmes fitimit ose humbjes janë investime jo-derivative, të cilat nuk klasifikohen në ndonjë kategori tjetër të aktiveve financiare. Investimet në kapital, të cilat nuk janë të kuotuar dhe vlera e drejtë nuk mund të matet në mënyrë të besueshme, maten me kosto. Instrumenta të tjerë me vlerë të drejtë të përcaktuar përmes fitimit ose humbjes maten me vlerën e tyre të drejtë. Të ardhurat nga interesi regjistrohen në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave sipas metodës së interesit efektiv. Fitimet ose humbjet nga kursi i këmbimit që lidhen me instrumenta të tjerë me vlerë të drejtë të përcaktuar përmes fitimit ose humbjes njihen në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave. Ndryshimet në vlerën e drejtë njihen direkt në kapital deri në momentin që letra me vlerë shitet ose zhvlerësohet, moment në të cilin vlera progresive e njohur në kapital kalon si fitim ose humbje në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave.

iv Të tjera letra me vlerë me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.

Të tjera letra me vlerë me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes janë mjetet financiare të përcaktuara në mënyrë të pakthyeshme, në njohjen fillestare, në këtë kategori. Menaxhimi cakton letrat me vlerë në këtë kategori vetëm nëse (a) Klasifikimi i tillë eliminon ose redukton një mospërputhje kontabel që përndryshe do të lindte nga matja e aktiveve ose pasiveve apo njohjes së fitimeve dhe humbjeve të tyre mbi baza të ndryshme në mënyrë të konsiderueshme; ose (b) një grup aktivesh financiare, pasivesh financiare ose të dyja bashkë drejtohet dhe performanca e tij vlerësohet mbi bazën e vlerës së drejtë, në përputhje me një menaxhim rreziku të dokumentuar apo strategji investimi. Njohja dhe matja e kësaj kategorie të aktiveve financiare është në përputhje me politikën e mësipërme për aktivet tregtare.

(q) Emri i mirë

Emri i mirë mbahet me kosto minus humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë, nëse ka. Grupi teston emrin e mirë për zhvlerësim të paktën çdo vit dhe sa herë që ka shenja se emri i mirë mund të jetë çvlerësuar. Emri i mirë është i ndarë për njësitë gjeneruese të mjeteve monetare, apo grupeve të njëjësive gjeneruese të mjeteve monetare, të cilat priten të përfitojnë nga sinergjitë e kombinimit të biznesit. Këto njësi ose grup njësisish përfaqësojnë nivelin më të ulët në të cilën Grupi monitoron emrin e mirë, dhe nuk janë më të mëdha se një segment shfrytëzimi. Fitimet ose humbjet e nxjerrjes jashtë përdorimit të një operacioni brenda një njësie gjeneruese të mjeteve monetare të cilës i është shpërndarë emri i mirë të përfshijë vlerën kontabel të emrit të mirë të shoqëruar me operacionin e deponuara, zakonisht matet në bazë të vlerave relative të operacionit të deponuara dhe pjesë të parave të gatshme gjenerimin njësi cila ruhet.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABEL TE RENDESISHME (VAZHDIM)

(r) Aktivet afatgjata materiale

i Njohja dhe matja

Zërat e aktiveve afatgjata materiale paraqiten me kosto minus zhvlerësimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë. Kosto përfshin shpenzime që janë drejtpërdrejt të ngarkueshme për blerjen e aktivitetit. Kosto e aktiveve të ndërtuara nga vetë Grupi përfshin koston e materialeve dhe të fuqisë punëtore, si dhe ndonjë kosto tjetër që lidhet drejtpërdrejt me vënien e aktivitetit në vendin dhe kushtet e nevojshme që ai të jetë i përdorshëm në mënyrën e synuar nga Drejtimi dhe kostot e çmontimit dhe kthimit të vendndodhjes në kushtet e duhura. Kur pjesë të një elementi të aktiveve afatgjata materiale kanë jetëgjatësi të dobishme të ndryshme, ato kontabilizohen si elementë të veçanta të aktiveve afatgjata materiale.

ii Kostot vijuese

The Kostoja e zëvendësimit të një pjese të një elementi të aktiveve afatgjata materiale njihet në vlerën e mbartur të elementit nëse është e mundshme që përfitime ekonomike, në të ardhmen që i atribuohen atij elementi, do të rrjedhin në Grup, dhe kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Kostot e shërbimeve ditore të aktiveve afatgjata materiale njihen në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave në momentin kur ndodhin.

iii Zhvlerësim

Zhvlerësimi njihet me metodën lineare gjatë jetëgjatësisë së vlerësimit të përdorimit të çdo zëri të aktiveve afatgjata materiale. Aktivet e marra me qira zhvlerësohen për më të shkurtrën midis kohës së qirasë dhe jetëgjatësisë së aktivitetit. Toka dhe punimet në proces nuk zhvlerësohen. Jetëgjatësitë të vlerësuara për periudhën aktuale dhe atë krahasuese janë si vijon:

	2016 (në vite)	2015 (në vite)
• Ndërtesa	20	20
• Kompjuterat dhe pajisje informatike	4	4
• Automjete	5	5
• Përmirësime	1 deri 10	1 deri 10
• Të tjera (Pajisje Zyre)	5	5

Jetëgjatësia dhe vlera e mbetur rishikohen në çdo datë raportimi.

(s) Aktive afatgjata jomateriale

Aktivet afatgjata jomateriale të blera nga Grupi paraqiten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë. Shpenzimet e mëvonshme mbi aktivet afatgjata jomateriale kapitalizohen vetëm kur këto shpenzime lidhen me rritjen e përfitimit të ardhshëm ekonomik prej aktivitetit. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen në periudhën që ndodhin në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave.

Shpenzimi i amortizimit njihet bazuar mbi metodën lineare të amortizimit gjatë jetës së dobishme ekonomike, prej datës në të cilën aktiviteti është i gatshëm për përdorim. Jeta e dobishme ekonomike e aktiveve afatgjata jomateriale është 8 vjet. Shpenzimet e kërkimit të kryera me qëllim përfitimit të një njohurie shkencore ose teknike regjistrohen si shpenzim në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave në momentin kur ndodhin.

(t) Aktive të riposeduara

Në disa rrethana të caktuara, pronat e vëna në hipotekë mund të rimerren nëpërmjet ekzekutimit të koleteraleve të hipotekuar për huatë të klasifikuara si hua të këqija. Pronat e rimarra në zotërim vlerësohen me më të voglën midis vlerës së ankandit të fundit dhe vlerës së drejtë pasi i janë zbritur kostot e shitjeve, të njohura në pasqyrat financiare të konsoliduara si "Aktive të tjera". Qëllimi i Drejtimit ndaj pronave të rimarra në zotërim është shitja sa më e shpejtë e tyre, duke i përdorur arkëtimet nga shitja për uljen e borxheve të këqija.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABEL TE RENDESISHME (VAZHDIM)

(u) Fondi vullnetar i pensionit dhe Fondet e investimit

Raiffeisen INVEST vepron si një Kompania Menaxhuese për Fondet me kontribute të caktuara si më mëposhtë:

o Fondi me kontribute të caktuara "Fond i pensioneve vullnetar Raiffeisen", i cili është miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare të Shqipërisë më 18 tetor, 2010;

o "Raiffeisen Prestige", i cili është miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare të Shqipërisë më 13 dhjetor, 2011;

o "Fondi i Investimeve Raiffeisen Euro Invest", i cili është miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare të Shqipërisë më 26 shtator, 2012.

Kërkesat e ligjit të ri nr 10197 datë më 10 dhjetor 2009 "Për fondet e pensionit vullnetar" dhe ligji nr 10198 datë më 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive", përfshijnë përgjegjësinë e shoqërisë administruese për të përgatitur pasqyra financiare të konsoliduara për të kompanine dhe fondet.

Më 30 nëntor 2011, në bazë të vendimit të Asamblesë së Përgjithshme të aksionarit të vetëm, objekti i kompanisë së menaxhimit të aktivitetit është zgjeruar për të përfshirë:

- menaxhimi i fondit të pensioneve vullnetare përmes mbledhjes dhe investimin e fondeve në bazë të ligjit nr. 10197, datë 10 dhjetor 2009 "Për Fondet e Pensioneve Vullnetare", si dhe në përputhje me parimin e rrezikut-përhapjes (diversifikim), me qëllim të sigurimit të përfitimeve të daljes në pension për personat që marrin pjesë në fondin e pensioneve. Kompania mund të ofrojë edhe shpërndarjen e pensionit,

- për të krijuar dhe / ose menaxhuar sipërmarrjet kolektive të investimit në bazë të ligjit nr. 10.198, datë 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive",

- Aktivitetet e tjera të përcaktuara në ligjin nr. 10.198, datë 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive".

Më 31 dhjetor 2016, vlera e aktiveve neto të fondit të pensionit vullnetar Raiffeisen kishte shumën 412,208 mijë Lek (2015: 324,298 mijë Lek), shuma e Raiffeisen Prestige 51,667,310 mijë Lek (2015: 56,633,644 mijë Lek) dhe shuma Raiffeisen Invest Euro 13,606,434 mijë Lek (2015: mijë Lek 10,355,508).

(v) Planet e kontributeve të përcaktuara (Fondi i Pensionit Vullnetar dhe fondet e investimeve)

Në një fond me kontribute të përcaktuara, shuma e përfitimeve të ardhshme të pjesëmarrësve përcaktohet nga kontributet e paguara dhe fitimi nga investimet e fondit. Detyrimet njihen në fitim ose humbje kur maturohen dhe paraqiten si interesa të kredituara të fondit të pensioneve nën të ardhurat nga investimi dhe të ardhurat nga transaksioni. Fondet veprojnë në përputhje me ligjin nr. 10197, datë 10 dhjetor 2009 "Për Fondet e Pensionit Vullnetar" dhe ligjit nr. 10198 me datë 10 dhjetor 2009 "Për Sipërmarrjet e Investimeve Kolektive". Gjithashtu, strategjia investuese e aktiveve të këtyre fondeve bazohet në politikën e brendshme të investimeve të Shoqërisë Administruese dhe në rregulloren "Për aktivet e lejuara, kufizimet dhe kurifi maksimal i investimeve të fondit të pensionit" e miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare Shqiptare. Më 31 dhjetor 2016 dhe 2015 portofoli i investimeve të fondeve përfshin obligacione qeveritare dhe bono thesari, depozita afatshkurtra në banka të nivelit të dytë dhe të tjera para dhe ekuivalentë të saj. First Investment Bank (FiB) Shqipëri sh.a. vepron si bankë depozitare për të gjitha Fondet.

Vlera neto e aktiveve

Vlera neto e aseteve është e barabartë me totalin e aktiveve neto minus detyrimet e Fondit.

Vlera e njësisë së Fondit

Vlera e njësisë është e barabartë me vlerën neto të aktiveve, pjesëtuar me numrin e njësive në datën e raportimit. Bazuar në politikën e secilit Fond, vlera fillestare e një njësie ka qenë e barabartë me 1,000 Lek.

Të ardhurat nga interesi

Të ardhurat nga interesi përfshijnë të ardhurat nga kuponat e obligacioneve dhe interesave të depozitave. Të ardhurat nga interesi paraqitet bazuar në bazë të përlllogaritur.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABEL TE RENDESISHME (VAZHDIM)

(v) Planet e kontributeve të përcaktuara (Fondi i Pensionit Vullnetar dhe fondet e investimeve)

Komisione të Shoqërisë Administruese

Secili Fond duhet t'i paguajë Shoqërisë Administruese një tarifë, e cila është e ndryshme për çdo Fond. Raiffeisen Prestige ka aplikuar një komision prej 1.25% (në vit) mbi vlerën neto të aktiveve (2015: 1.25%). Fondi Raiffeisen Invest Euro paguan një komision prej 1.5% mbi vlerën neto të aktiveve (2015: 1.5%). Fondi Vullnetar i Pensioneve paguan një komision prej 1.5% (vjetore) mbi vlerën neto të aktiveve (2015: 1.5%).

Fitimi/ humbja e realizuar dhe fitimet/ humbjet e perealizuara

Fitimi/ humbjet e realizuara njihen në bazë të shitjes së letrave me vlerë me një diferencë ndërmjet çmimit të ofruar me vlerën e principalit dhe interesin e maturuar e letrave me vlerë të blera me prim apo zbritje. Këto dallime njihen në fitim ose humbje kur ndodhin. Fitimi/ humbjet e perealizuara njihen si diferencë midis kostos dhe vlerës së drejtë. Kur letrat me vlerë janë shitur fitimi/ humbja e perealizuar transferohet në fitimin ose humbjen e periudhë.

Bazuar në SNRF 10 kërkesa, ekspozimi ndaj kthimeve të ndryshueshme duhet të jetë shumë më lart se ekspozimi nga tarifat e menaxhimit të nivelit të tregut të aseteve, në mënyrë që të marrin në konsideratë konsolidimin e fondeve që menaxhohen nga subjekti, që nuk është rasti për Grupin e cila ka të drejtë të 1,5% të vlera neto asetet e fondeve të s. Më tej, Grupi nuk ka në pronësi ndonjë njësi e investimeve ose në fondin e pensione apo në fondet e investimeve. Asetet e Fondit janë "unazë e rrethuar" nga kompania e Administratës (filial i grupit). Sipas legjislacionit shqiptar për fondet e pensione dhe fondeve të investimeve, titulli ligjor mbi asetet e Fondit mbetet me kontribuesve. Si pasojë, Grupi nuk e ka konsoliduar ndonjë prej fondeve të administruara nga një prej filialeve të saj në 2016 pasqyrat financiare të konsoliduara.

(w) Depozitat dhe detyrimet e tjera financiare

Depozitat dhe detyrimet e tjera financiare janë burimet kryesore të financimit të Grupit. Kur Grupi shet një aktiv financiar dhe hyn në një marrëveshje ri-blerjeje për ta blerë këtë aktiv (ose një aktiv të ngjashëm) me një çmim fiks në të ardhmen, marrëveshja kontabilizohet si një depozitë dhe aktivi vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të konsoliduara të Grupit. Grupi klasifikon instrumentet kapitale si detyrime financiare ose instrumenta kapitale në përputhje me thelbin e kushteve kontraktuale të instrumentit. Depozitat dhe detyrimet e tjera financiare maten fillimisht me vlerën e tregut duke i shtuar kostot e transaksionit dhe në vijim maten me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

(x) Shitja dhe riblerja e marrëveshjeve dhe huadhënia e letrave me vlerë

Marrëveshjet e shitje dhe riblerjes ("marrëveshjet repo"), të cilat në fakt ofrojnë kthimin e huadhënësit ndaj palës tjetër, trajtohen si transaksione financiare të siguruara. Letra me vlerë të shitura sipas marrëveshjeve të tilla të shitjes dhe të riblerjes nuk çrregjistrohen. Letrat me vlerë nuk riklasifikohen në bilanc, përveç nëse i transferuari ka të drejtën sipas kontratës ose të zakonit të shitjes ose të rivendosjes letrat me vlerë, në të cilin rast ato janë riklasifikuar si të arkëtueshme të riblerjes. Detyrim korrespondues është paraqitur brenda shumave për shkak të bankave të tjera ose fonde të tjera të marra hua.

Letrat me vlerë të blera sipas marrëveshjeve për t'u rishitur ("marrëveshjet repo të inversuara"), e cila në mënyrë efektive kërkon të sigurojë kthimin e huadhënësit për Grupin, regjistrohen si shkak nga bankat e tjera ose huave dhe paradhëniet për klientët, sipas rastit. Dallimi midis shitjes dhe riblerjes me çmimin e rregulluar nga interesi dhe dividendët, të ardhurat e mbledhura nga pala tjetër, trajtohen si e ardhur nga interesi dhe të përlogaritura mbi jetën e marrëveshjeve repo duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Letrat me vlerë të huazuara për palët e treta për një tarifë fikse janë mbajtur në pasqyrat financiare të konsoliduara në kategorinë e tyre origjinale në pasqyrën e pozicionit financiar përveç nëse pala tjetër ka të drejtën sipas kontratës ose të zakonit të shitjes ose të rivendosjes letrat me vlerë, në të cilin rast ato janë riklasifikuar dhe paraqitur veç e veç. Letrat me vlerë të huazuara për një tarifë fikse nuk janë të regjistruara në pasqyrat financiare të konsoliduara, nëse këto janë u shiten palëve të treta, në të cilin rast blerje dhe shitje regjistrohen në pasqyrën e të ardhurave për vitin brenda fitimet më pak humbjet e krijuara nga letrat me vlerë të tregtueshme. Detyrimi për kthimin e letrave me vlerë është regjistruar me vlerën e drejtë në fonde të tjera të marra hua.

3. POLITIKAT KONTABEL TE RENDESISHME (VAZHDIM)

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

(y) Zhvlerësimi i aktiveve jo-financiare

Vlera kontabël e aktiveve jo-financiare të Grupit, përveç aktiveve tatimore të shtyra rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka evidenca për zhvlerësim. Nëse ka evidenca të tilla, atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivitetit. Humbje nga zhvlerësimi njihet nëse vlera kontabël e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare tejkalon vlerën e rikuperueshme. Njësia gjeneruese e mjeteve monetare është grupi më i vogël i identifikueshëm i aktiveve që gjeneron rrjedhje monetare, të cilat janë të pavarura nga aktivet dhe grupet e tjera. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave. Vlera e rikuperueshme e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare është vlera më e madhe ndërmjet vlerës së drejtë minus kostot e shitjes dhe vlerës së tij në përdorim. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e çmuara të ardhshme të mjeteve monetare janë skontuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para tatimit, që reflekton vlerësimin aktual të tregjeve për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivin. Humbjet e mëparshme rishikohen për të vlerësuar nëse zhvlerësimi është ulur apo nuk ekziston më. Një humbje anulohet nëse ka evidencë se nuk ka zhvlerësim dhe ka patur ndryshim në vlerësimet e përdorura për përcaktimin e vlerës së rikuperueshme. Humbja nga zhvlerësimi anulohet deri në atë masë sa vlera kontabël e aktivitetit nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur amortizimin dhe sikur të mos ishte njohur ndonjë humbje nga zhvlerësimi.

(z) Provigjonet

Një provigjon njihet nëse, si rezultat i ngjarjeve të mëparshme, Grupi ka një detyrim ligjor ose konstruktiv, i cili mund të matet në mënyrë të besueshme dhe është e mundur që të mira ekonomike do të kërkohen për shlyerjen e këtij detyrimi. Provigjonet caktohen duke skontuar rrjedhjet e pritshme të parave me një normë para tatimit, e cila reflekton vlerën e tregut dhe nëse është e përshtatshme, rrezikun specifik të detyrimit.

Humbjet nga provigjonet e huave për detyrime dhe angazhime të mundshme

Angazhimet dhe detyrimet e mundshme të tilla si marrëveshjet undraën të jepen në rast se ata detyrohen formalisht. Detyrimet mund të zhvillohen në një mënyrë që nuk priten fillimisht. Për këtë arsye ato vlerësohen vazhdimisht për të përcaktuar nëse një dalje e burimeve që përpëmbajnë një përfitim ekonomik është bërë e mundshme. Në qoftë se detyrimi rezulton me një obligim aktual, i cili mund të matet në mënyrë të besueshme, duhet njohur një provigjon në pasqyrat financiare të konsoliduara. Vetëm angazhimet e parevokueshme mund të shkaktojnë një rrezik kredie, prandaj vetëm angazhimet dhe pasiguritë e parevokueshme mund të jenë subjekt i provigjionimit. Për ekspozimet e rëndësishme, vlerësimi bëhet në mënyrë individuale. Në rastet e vlerësimeve të bazuara në portofol, ndërtimi i portofolit dhe llogaritja e provigjioneve të bazuara në portofol duhet të bëhen siç tregohet në zhvlerësimet e Huave dhe Paradhëniet për klientët.

Kapitali aksioner. Aksionet e zakonshme dhe aksionet preferenciale jo-të-shlyera me dividendët diskrecionalë klasifikohen si kapital. Kostot rritëse që lidhen drejtpërdrejt me emetimin e aksioneve ose opsioneve të reja janë paraqitur në kapitalin neto si një zbritje neto e tatimit nga të ardhurat. Çdo tejkallim i vlerës së drejtë të shumës së marrë mbi vlerën nominale të aksioneve të emetuara është regjistruar si premium aksioneve në kapitalin neto.

Dividendët. Dividendët janë të regjistruar në kapitalin neto në periudhën në të cilën ato janë deklaruar. Çdo dividend i deklaruar pas përfundimit të periudhës së raportimit dhe para se pasqyrat financiare të konsoliduara janë autorizuar për publikim, janë paraqitur në ngjarjet pasuese. Raportet statutorë të kontabilitetit të Bankës janë bazë për shpërndarjen e fitimit dhe ndarjeve të tjera. Legjislacioni shqiptar përcakton bazën e shpërndarjes si tanishme fitimit neto të vitit.

Fitimet për aksion. Fitimet për aksion përcaktohen duke pjesëtuar fitimin ose humbjen që i takon pronarëve të Bankës me numrin mesatar të ponderuar të aksioneve të paguara që marrin pjesë gjatë vitit raportues.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABEL TE RENDESISHME (VAZHDIM)

(aa) Angazhimet e lidhura me kredinë

Grupi lëshon garanci financiare dhe angazhime për të disbursuar kredi. Garancitë financiare paraqesin garanci të pakthyeshme për të bërë pagesat në rast se një klient nuk mund të përmbushë detyrimet e saj ndaj të tretëve, dhe mbajnë të njëjtin rrezik krede si kreditë. Garancitë dhe angazhimet për të siguruar një kredi financiare njihen fillimisht me vlerën e tyre të drejtë, e cila është evidentuar normalisht nga shuma e tarifave të marra. Kjo shumë është e amortizuar në një bazë lineare mbi jetën e angazhimit, me përjashtim të angazhimeve për origjinën e kredisë në qoftë se është e mundur që Grupi do të hyjë në një marrëveshje të veçantë të kreditimit dhe nuk presin të shesin kredi pak pas disbursimit; tarifrat dhe angazhimet e kredive të tilla janë të shtyra dhe përfshijnë vlerën kontabël neto të kredisë në njohjen fillestare. Në fund të çdo periudhe raportuese, angazhimet maten me më të lartën midis (i) balancës së mbetur të paamortizuar të shumës në njohjen fillestare dhe (ii) vlerësimin më të mirë të shpenzimit të kërkuar për të shlyer detyrimin në fund të çdo periudhe raportimi .

(bb) Kompensimi

Aktivet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe shuma neto raportohet në pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar vetëm kur ekziston një e drejtë ligjërish të zbatueshme për të kompensuar shumat e njohura, dhe ka një synim për të ose të shlyejë mbi një bazë neto, ose të realizojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht. Një e drejtë e tillë i vendosur jashtë (a) nuk duhet të jetë i kushtëzuar në një ngjarje në të ardhmen dhe (b) duhet të jenë të zbatueshme ligjërish në të gjitha rrethanat e mëposhtme: (i) në rrjedhën normale të biznesit, (ii) rast të mospagimit dhe (iii) ngjarja e paaftësisë paguese ose falimentimit.

(cc) Paraqitja e pasqyrës së pozicionit financiar sipas likuiditetit

Grupi nuk ka një cikël operativ në mënyrë të qartë të identifikueshme dhe për këtë arsye nuk paraqet aktivet dhe pasivet aktuale dhe afatgjata ndaras në pasqyrën e pozicionit financiar. Në vend të kësaj, analiza e aktiveve dhe pasiveve sipas maturiteteve të tyre të pritshme paraqitet në Shënimin 33.

(dd) Krahasueshmëria

Të gjitha shumat janë raportuar apo zbulohen me informacionin krahasues.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

4. VLERËSIME DHE GJYKIME TË RËNDËSISHME KONTABËL

Grupi bën vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë shumat e njohura në pasqyrat financiare, dhe vlerat kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Vlerësimet dhe gjykimet rishikohen vazhdimisht dhe bazohen në përvojën e drejtimit dhe të faktorëve të tjerë, duke përfshirë pritjet e ngjarjeve të ardhshme të cilat besohet të jenë të arsyeshme në rrethanat. Menaxhimi gjithashtu bën gjykime të caktuara, përveç atyre që përfshijnë vlerësimet, në procesin e zbatimit të politikave kontabël. Vlerësimet që kanë efekt të konsiderueshëm në vlerat kontabël në pasqyrat financiare dhe vlerësimeve që mund të sjellë një rregullim të rëndësishëm në vlerën kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar përfshijnë:

i. Provigjone për humbje nga kreditë

Grupi rishikon rregullisht protofolin e kredisë për të përcaktuar zhvlerësim. Në përcaktimin nëse një humbje nga zhvlerësimi duhet të regjistrohet në pasqyrën e të ardhurave për vitin, Grupi bën gjykime nëse ka ndonjë të tregues të dukshëm që tregon se ka një ulje të ndjeshme në flukset e vlerësuar të mjeteve monetare të ardhshme nga një portofoli i kredive para se rënia mund të identifikohet me një kredi specifike e atij portofoli. Kjo evidencë mund të përfshijë të dhëna që tregojnë se ka pasur një ndryshim negativ në statusin e pagesave të huamarrësve në grup, ose të kushteve ekonomike kombëtare dhe rajonale që lidhen me mungesat në aktivet në grup. Drejtimi përdor vlerësime të bazuara në përvojën historike për humbjet nga aktivet me karakteristika të rrezikut të kredisë dhe prova objektive të zhvlerësimit të ngjashme me ato në portofolin kur caktimin flukset e ardhshme të parasë. Metodologjia dhe supozimet e përdorura për të vlerësuar të dy sasinë dhe kohën e flukseve monetare të ardhshme rishikohen rregullisht për të reduktuar diferencat midis vlerësimeve të humbjeve dhe përvojës aktuale të humbjes. Humbjet nga zhvlerësimi për kreditë të rëndësishme individualisht janë të bazuar në vlerësimet e flukseve monetare të ardhshme të skontuara të kredive individuale, duke marrë në konsideratë. Pagesa dhe realizimin me çfarëdo lloj aseti që mbahen si kolateral kundrejt huave. Një rritje 10% apo ulje në përvojën aktuale të humbjeve në krahasim me të ardhmen e vlerësuar skontuar flukset monetare nga kreditë të rëndësishme individualisht, të cilat mund të lindin nga dallimet në sasi dhe kohën e flukseve të mjeteve monetare, do të rezultojë në rritjen në vlerë të zhvlerësimit të huave me 88,073 mijë LEK respektivisht, (2015: 759,596 mijë LEK) ose një renie të humbjeve nga zhvlerësimi të kredisë 76,583 mijë LEK (2015: 707,890 mijë lekë LEK), respektivisht.

5. ADOPTIMI I STANDARDEVE TË REJA TË RISHIKUARA DHE INTERPRETIMET

Standardet e reja dhe interpretimet e mëposhtme u bene efektive për Grupin që prej 1 Janar 2016:

Standartet e mëposhtme, të cilat janë kryesisht amendime të standarteve ekzistuese dhe interpretime të nxjerra nga Bordi Nderkombëtar i Standarteve Kontabel janë efektive për periudhën aktuale.

- **SNRF 14 “Rregullimi i Llogarive të Shtyra”** - (efektiv për periudhat vjetore duke filluar nga 1 janar 2016 e në vazhdim)
- **Ndryshime në SNRF 10 “Pasqyrat financiare të konsoliduara” dhe SNRF 12 “Dhënia e informacioneve shpjeguese për përfshirje me entitete të tjera” dhe SNK 28 “Investime në pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta”** - Subjektet e investimeve: Përfshirje konsolidimi (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas 1 janarit 2016),
- **Ndryshime në SNRF 11 “Marrëveshjet e përbashkëta”** - Kontabiliteti për blerjet e interesave në operacionet e përbashkëta (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 janar 2016)
- **Ndryshime në SNK 1 “Paraqitja e pasqyrave financiare”** - Iniciativat e zbulimit (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 janar 2016)
- **Ndryshime në SNK 16 “Prona, Impiantet dhe Pajisjet” dhe SNK 38 “Aktive jo-materiale”** - Sqarim i metodave të pranueshme të zhvlerësimit dhe amortizimit (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 janar 2016)
- **Ndryshime në SNK 16 “Prona, Impiantet dhe Pajisjet” dhe SNK 41 “Agrobiznesi”** - Agrobiznes: Bimët bartëse (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 janar 2016),
- **Ndryshime në disa standarde “Përmirësimet e SNRF-ve (2012-2014)”** që rezultojnë nga projekti i përmirësimit vjetor të SNRF-ve (SNRF 5, SNRF 7, SNK 19, dhe SNK 34) kryesisht me qëllim shmangien e mospërputhjeve dhe sqarimin e fjalëve (ndryshimet duhet të aplikohen për periudhat vjetore që fillojnë më apo pas datës 1 janar 2016).

Adaptimi i këtyre ndryshimeve tek standartet ekzistuese nuk ka çuar në ndryshime për sa i përket politikave kontabel të Grupit.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

6. DEKLARIME TË REJA KONTABËL

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet e reja të mëposhtme, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimi i ri ishin publikuar, por ende jo efektive:

- **SNRF 9 "Instrumentat financiare"** – (efektive për periudhat që fillojnë nga 1 janari 2018).
Ky standard i ri përdor një mënyrë të vetme për të përcaktuar nëse një instrument financiar duhet të matet me koston e amortizuar apo vlerën e drejtë, duke zëvendësuar kështu rregullat e ndryshme që përdorte SNK 39. Metoda e përdorur nga SNRF 9 bazohet në mënyrën se si Banka menaxhon instrumentat e saj financiare (modeli i saj i biznesit) dhe karakteristikat kontraktuale të flukseve monetare që derivojnë nga instrumentet financiare.

Standardi i ri kërkon gjithashtu që të përdoret një mënyrë e vetme zhvlerësimi, duke zëvendësuar kështu metodat e ndryshme që përdorte SNK 39. Kërkesat e reja për kontabilizimin e detyrimeve financiare trajtojnë problemin e luhatshmërisë në fitimin ose humbjen që vjen nga emetuesi duke zgjedhur kështu matjen e borxhit me vlerën e drejtë. BSNK-ja vendosi të mbajë matjen ekzistuese me kosto të amortizuar për shumicën e detyrimeve, duke kufizuar ndryshimin vetëm në elementë që lidhen me trajtimin e problematikave të kreditimit të vetë entitetit. Me kërkesat e reja një entitet që vendos të masë detyrimet financiare me vlerën e drejtë duhet të paraqesë vlerën e ndryshimit në vlerën e drejtë si rezultat i ndryshimit në riskun e kredisë të vetë entitetit, në seksionin e të ardhurave të tjera përmbledhëse dhe jo ta trajtojë atë si fitim apo humbje.

Ndryshimet e nxjerra që nga Nentori 2013 japin një efekt pozitiv për sa i përket adaptimit të kontabilitetit mbrojtës çka do lejojë kompanitë të reflektojnë në pasqyrat financiare riskun e tyre të menaxhimit. Ndryshimet lejojnë adresimin e të ashtëqjiturit "kreditit i vet Bankës", problematikë që është përfshirë tashmë në SNRF 9 "Instrumentat financiare" dhe që mund të zbatohet në mënyrë të izoluar pa pasur nevojën e ndryshimeve të politikave të tjera kontabël që lidhen me instrumentat financiare.

- **SNRF 15 "Të ardhurat nga kontratat me klientët"** dhe ndryshime të mëtejshme (efektiv më ose pas datës 1 janar 2018),
- **SNRF 16 "Qiratë"** (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019),
- **Ndryshimet në SNRF 2 "Pagesat bazuar në Aksione"**, - Klasifikimi dhe Matja e transaksioneve të pagesave me bazë aksionet (efektiv më ose pas 1 janarit 2018),
- **Ndryshimet në SNRF 4 "Kontratat e sigurimit"** - Aplikimi i SNRF 9 "Instrumentat financiarë" me SNRF 4 "Kontratat e sigurimit" (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018, ose kur SNRF 9 "Instrumentat financiarë", është aplikuar për herë të parë),

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

6. DEKLARIME TË REJA KONTABËL (VAZHDIM)

- **Ndryshimet në SNRF 10 "Pasqyrat Financiare të Konsoliduara" dhe SNK 28 "Investimet në pjesëmarrje dhe sipërmarrjet e përbashkëta"** - Shitja apo Kontributi i aseteve mes një Investitori dhe bashkëpunëtorëve të tij, ose sipërmarrje të përbashkëta dhe ndryshimeve të mëtejshme (data efektive e shtyrë për kohë të pacaktuar derisa projekti kërkimor mbi metodën e kapitalit neto është përfunduar),
- **Ndryshimet në SNK 7 "Pasqyra e Fluksit të mjeteve monetare"** - Iniciativa e informacioneve shpjeguese (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2017),
- **Ndryshime në SNK 12 "Tatimet mbi të Ardhurat"** - njohjen e aktiveve tatimore të shtyra për Humbjet e porealizuara (efektiv në periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2017),
- **Ndryshime në SNK 40 "Investime në aktive afatgjata materiale"** - Transferimet e investimeve të aktiveve afatgjata materiale (efektiv në periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2018),
- **Ndryshimet në standardet e ndryshme "Përmirësimet në SNRF-të (cikli 2014-2016)"** që rezultojnë nga përmirësimi i përvitshëm i projektit të SNRF (SNRF 1, SNRF 12 dhe SNK 28) kryesisht me qëllimin që të shmangin mospërputhjet dhe të qartësojnë formulimin (Ndryshimet në SNRF 12 do të aplikohen për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2017 dhe ndryshimet në SNRF 1 dhe SNK 28 do të aplikohen për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2018),
- **KIRFN 22 "Transaksionet valutë dhe Konsiderata për avancat"** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018).

Grupi ka vendosur të mos i zbatojë keto standarde, rishikime dhe interpretime përpara datave efektive të tyre. Përveç impaktit të SNRF 9, i cili do të vlerësohet gjatë vitit, Grupi beson se zbatimi i standarteve të reja, rishikimeve dhe interpretimeve nuk do të ketë ndikim material në pasqyrat individuale financiare të Grupit në periudhën fillestare të zbatimit.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

7. PARAJA DHE EKVIVALENTËT E SAJ

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
<i>Arka</i>	3,331,400	3,172,435
<i>Banka Qëndrore</i>		
Llogari rrjedhëse	20,453,888	33,252,590
Depozita	6,760,000	-
Interesi i përllogaritur i depozitave	93	-
<i>Banka</i>		
Llogari rrjedhëse me bankat rezidente	4,275	6,818
Llogari rrjedhëse me bankat jo- rezidente	2,000,850	1,784,395
Depozita me bankat rezidente me maturitet me të vogël se tre muaj	2,142,185	2,404,099
Depozita me bankat jo- rezidente me maturitet me të vogël se tre muaj	22,353,643	37,436,138
Totali	57,046,334	78,056,475

Llogaritë rrjedhëse me Bankën Qëndrore nuk fitojnë interes. Banka ka depozita me Bankën Qëndrore më 31 dhjetor 2016 me normë interesi 0.25%. Normat vjetore të interesit mbi depozitat me afat me bankat rezidente më 31 dhjetor 2016 variojnë nga 0.70% deri në 1.25% (31 dhjetor 2015: 1.20% deri në 1.75%). Normat vjetore të interesit mbi depozitat me afat me bankat jo-rezidente më 31 dhjetor 2016 variojnë nga -6.00% deri në 0.41% (31 dhjetor 2015: -0.11% deri në 0.128%).

8. SHUMA TË KUSHTËZUARA

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
<i>Banka Qëndrore</i>		
Rezerva e detyrueshme	21,394,739	23,342,882
<i>Banka</i>		
Depozita me bankat jo- rezidente me maturitet më të madh se tre muaj	-	3,432,978
Llogari garancie	233,606	1,856,458
Totali	21,628,345	28,632,318

Rezerva e detyrueshme me Bankën Qëndrore nuk është për përdorim të përditshëm nga Banka dhe përfaqëson një rezervë minimale depozite, të kërkuar nga Banka Qëndrore e Shqipërisë. Rezerva të tilla llogariten si 10% i shuma mesatare e depozitave për muajin të detyruar ndaj bankave dhe klientëve, dhe janë si në LEK dhe në monedhë të huaj (USD dhe EUR). Normat e interesit të depozitave me bankat jorezidente më 31 dhjetor 2015 variojnë nga -1% deri në 1.85%.

Analiza e cilësisë së parasë në Banka dhe shumave të kushtëzuara mund të përmbledhet bazuar vlerësimet e Standard and Poor si më poshtë më 31 dhjetor:

	2016	2015
A-1	7,008,228	11,744,571
A-1+	472,677	2,553,599
A-2	7,268,044	21,671,089
A-3	15,429	3,398
B	25,694	26,083
P-1	-	6,110,640
P-2	2,027,427	-
Të pavlerësuara	61,857,180	64,579,413
Vlera Kontabël	78,674,679	106,688,793

Në grupimin të pavlerësuara ndodhet rezerva e detyrueshme te Banka Qëndrore.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

9. INVESTIME NË LETRA ME VLERË

9.1 Investime të mbajtura për tregtim

Letrat me vlerë të tregëtueshme përfshijnë bonot e thesarit të qeverisë shqiptare dhe Obligacione të qeverisë si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Obligacione të qeverisë	14,109,250	20,996,111
Bono thesari	89,725	1,932
Totali	14,198,975	20,998,043

Bonot e thesarit më 31 dhjetor 2016 i referohen bonove të qeverisë me kupon zero me normë të brendshme kthimi që varion nga 1.29% deri në 3.1% në vit (31 dhjetor 2015: nga 2.45% deri në 3.64%).

Obligacionet e qeverisë më 31 dhjetor 2016 kanë të bëjnë me obligacionet në Lek 2- vjeçare, 3- vjeçare, 5- vjeçare dhe 7- vjeçare të emetuara nga qeveria e Shqipërisë me normë kuponi nga 3.77% deri në 10.85% në vit (31 dhjetor 2015: nga 4.82% deri në 10.85%).

9.2 Investime të mbajtura deri në maturim

Investime të mbajtura deri në maturim përfshijnë bono thesari dhe obligacione të qeverisë shqiptare si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Bono thesari (Shënimi 9.2.1)	19,688,013	17,686,691
Obligacione të qeverisë (Shënimi 9.2.2)	32,672,165	30,153,216
Obligacione të mbuluara (Shënimi 9.2.3)	13,674,467	-
Obligacione të qeverisë jo residente (Shënimi 9.2.4)	9,822,586	-
Bonde korporatash (Shënimi 9.2.5)	1,976,251	4,115,251
Totali	77,833,482	51,955,158

Më 31 dhjetor 2016 nuk janë mbajtur bono thesari si garanci për portofolin e marrëveshjeve të anasjellta të riblerjes (2015: asnjë)

9.2.1 Bono thesari

Bonot e thesarit më 31 dhjetor 2016 kanë të bëjnë me Bonot e Thesarit të Qeverisë së Shqipërisë me kupon zero dhe norma të brendshme të kthimit nga 2.3% në 4.5% në vit (31 dhjetor 2015: nga 2.27% në 4.85%).

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Vlera nominale e obligacioneve	19,782,673	17,864,231
Zbritja e paamortizuar	(94,660)	(177,540)
Totali	19,688,013	17,686,691

9.2.2 Obligacionet e qeverisë

Obligacionet e qeverisë më 31 dhjetor 2016 kanë të bëjnë me obligacionet në LEK 2-year, 3-vjeçare, 5-vjeçare, 7-vjeçare dhe 10-vjeçare të emetuara nga qeveria e Shqipërisë me përqindje kuponi nga 4.04% në 10.85% në vit (31 dhjetor 2015: nga 4.69% në 11.00%).

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Vlera nominale e bondeve	32,292,529	29,700,425
Primi i paamortizuar	18,726	3,304
Interesi i përlllogaritur	360,910	449,487
Totali	32,672,165	30,153,216

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

9. INVESTIME NË LETRA ME VLERË (VAZHDIM)

9.2 Investime të mbajtura deri në maturim (vazhdim)

9.2.3 Obligacionet e mbuluara

Obligacionet e mbuluara më 31 dhjetor 2016 përfaqësojnë bonde 1-vjeçare dhe 3-vjeçare në EUR emetuar nga Raiffeisen Bank Ceki me përqindje kuponi 0.75% deri në 0.93% në vit (31 dhjetor 2015: 0).

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Vlera nominale e bondeve	13,523,000	-
Primi i paamortizuar	138,891	-
Interesi i përllogaritur	12,576	-
Totali	13,674,467	-

9.2.4 Obligacionet e qeverisë jo rezidente

Obligacionet e qeverisë jo rezidente më 31 dhjetor 2016 përfaqësojnë bonde në EUR emetuar nga qeveria gjermane me përqindje kuponi 3.75% në vit (31 dhjetor 2015: 0).

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Vlera nominale e bondeve	9,466,100	-
Primi i paamortizuar	3,452	-
Interesi i përllogaritur	353,034	-
Totali	9,822,586	-

9.2.5 Obligacionet e Korporatave

Obligacionet e Korporatave më 31 dhjetor 2016 përfaqësojnë bonde 1-vjeçare në EUR me përqindje kuponi që varion nga 3.88% në 5.13% në vit (31 dhjetor 2015: 0.75% në 5.88%).

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Vlera nominale e bondeve	1,893,220	3,981,120
Primi i paamortizuar	9,711	105,700
Interesi i përllogaritur	73,320	28,431
Totali	1,976,251	4,115,251

9.3 Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

Letra me vlerë të tjera të përcaktuara me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes përfshijnë obligacionet e Qeverisë Shqiptare, performanca e së cilës është menaxhuar dhe vlerësuar mbi bazën e vlerës së drejtë, në përputhje me strategjinë e investimeve të Bankës. Informacion mbi këtë bazë është dhënë rregullisht dhe shqyrtuar nga Bordi i Drejtorëve të Grupit.

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Vlera nominale e bondeve	2,528,780	3,423,858
Total	2,528,780	3,423,858

Obligacionet e qeverisë më 31 dhjetor 2016 kanë të bëjnë me obligacionet në LEK 2-year, 3-vjeçare, 5-vjeçare, 7-vjeçare dhe 10-vjeçare të emetuara nga qeveria e Shqipërisë me përqindje kuponi nga 6.62% në 7.85% në vit (31 dhjetor 2015: 4.89% në 7.85%).

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

9. INVESTIME NË LETRA ME VLERË (VAZHDIM)

Analiza sipas cilësisë së kredisë së letrave me vlerë të investimit është përmbledhur si më poshtë në 31 dhjetor 2016 dhe 2015:

	Investime të mbajtura për tregtim		Investime të mbajtura deri në maturim		Investime të pëcaktuara me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
As në vonesë as të zhvlerësuara	-	-	-	-	-	-
B	14,198,975	20,998,043	52,360,178	47,839,907	2,528,780	3,423,858
A1	-	-	13,674,467	724,085	-	-
A2	-	-	702,519	692,851	-	-
A3	-	-	-	715,152	-	-
A-	-	-	704,809	1,286,393	-	-
Aa2	-	-	-	553,592	-	-
AA	-	-	-	143,178	-	-
A+	-	-	568,923	-	-	-
Aaau	-	-	9,822,586	-	-	-
Vlera Kontabël	14,198,975	20,998,043	77,833,482	51,955,158	2,528,780	3,423,858

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Hua dhe paradhënie për klientët	110,382,716	114,610,752
Provizjone për zhvlerësimin e huave	(19,790,784)	(13,714,055)
Vlera neto	90,591,932	100,896,697

Lëvizjet në provizionet për zhvlerësimin e huave janë si më poshtë: :

	2016	2015
Gjendja në fillim të periudhës	13,714,055	13,817,545
Shpenzime provigjioni për huatë për periudhën	12,363,471	6,652,888
Rimartje nga provigjioni nga huatë	(3,440,183)	(2,407,882)
Reserva për blerjen e Portfolit të Tirana Leasing	-	108,502
Kreditë e çregjistruara	(2,846,559)	(4,456,998)
Gjendja në fund të periudhës	19,790,784	13,714,055

Përqindjet e interesit për huatë dhe paradhëniet për klientët variojnë nga 0.14% në 12.69% në vit në monedhë të huaj dhe nga 1.38% në 14.91 % në vit në LEK (31 dhjetor 2015: nga 0.17% në 12.17% në vit në monedhë të huaj dhe nga 3.77% në 15.64 % në vit në LEK).

Huatë dhe huadhëniet për klientët të detajuara sipas segmenteve të biznesit më 31 dhjetor 2016 dhe 2015 janë paraqitur në tabelat e mëposhtme:

	31 dhjetor 2016					
	Individë	Korporata	SME	Mikro - Biznese	Punonjës	TOTALI
Overdraft	1,920,640	41,158,349	5,254,176	720,565	70,900	49,124,630
Karta krediti	462,136	10,698	52,155	-	51,277	576,266
Kredi						
Afat-shkurtër	214,583	1,094,775	7,547	695	4,048	1,321,648
Afat-mesëm	5,271,214	13,167,207	1,742,628	275,152	143,932	20,600,133
Afat-gjatë	7,954,279	8,898,579	2,182,950	273,424	417,888	19,727,120
	13,440,076	23,160,561	3,933,125	549,271	565,868	41,648,901
Hipotekë	10,163,725	105,685	834,393	183,969	3,527,966	14,815,738
Të tjera	433,409	3,161,143	605,257	414,859	15,012	4,629,680
<i>Minus tarifë administrimi</i>	(216,603)	(146,669)	(39,226)	(10,001)	-	(412,499)
TOTALI	26,203,383	67,449,767	10,639,880	1,858,663	4,231,023	110,382,716

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHDIM)**31 dhjetor 2015**

	Individë	Korporata	SME	Mikro - Biznese	Punonjës	TOTAL
Overdraft	2,005,399	46,337,285	4,246,007	620,927	68,776	53,278,394
Karta krediti	469,748	10,668	11,337	-	51,123	542,876
Huatë						
Afat-shkurtër	169,075	2,177,692	40,339	885	3,846	2,391,837
Afat-mesëm	4,588,310	14,726,220	2,110,138	340,708	136,844	21,902,220
Afat-gjatë	6,891,439	10,275,529	2,506,845	338,794	351,057	20,363,664
	11,648,824	27,179,441	4,657,322	680,387	491,747	44,657,721
Hipotekë	8,630,060	-	591,380	209,278	3,079,127	12,509,845
Të tjera	446,481	2,391,420	681,187	507,266	16,343	4,042,697
Minus tarifë administrimi	(175,785)	(196,624)	(38,291)	(10,081)	-	(420,781)
TOTALI	23,024,727	75,722,190	10,148,942	2,007,777	3,707,116	114,610,752

Lëvizjet në provigjionet për zhvlerësimin e huave për klientët të detajuara sipas segmenteve të biznesit më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 janë paraqitur në tabelat e mëposhtme:

31 dhjetor 2016

	Individë	Korporata	SME	Mikro - Biznese	Punonjës	TOTAL
Gjendja në fillim të periudhës	1,784,557	10,570,309	1,085,878	269,940	3,371	13,714,055
Shpenzime provigjioni për huatë për periudhën	1,264,515	10,607,680	348,011	98,882	44,383	12,363,471
Rimarrje nga provigjioni nga huatë	(346,597)	(2,829,478)	(207,999)	(55,825)	(284)	(3,440,183)
Kreditë e çregjistruara	(392,427)	(2,183,647)	(267,698)	(3,654)	867	(2,846,559)

Gjendja në fund të periudhës

	2,310,048	16,164,864	958,192	309,343	48,337	19,790,784
--	------------------	-------------------	----------------	----------------	---------------	-------------------

31 dhjetor 2015

	Individë	Korporata	SME	Mikro - Biznese	Punonjës	TOTAL
Gjendja në fillim të periudhës	1,694,679	10,326,786	1,462,777	328,909	4,394	13,817,545
Shpenzime provigjioni për huatë për periudhën	573,021	5,601,006	378,699	99,640	522	6,652,888
Rimarrje nga provigjioni nga huatë	(328,330)	(1,720,669)	(280,747)	(76,596)	(1,542)	(2,407,884)
Reserva për blerjen e Portfolit të Tirana Leasing	17,385	41,360	13,074	36,684	-	108,503
Kreditë e çregjistruara	(172,198)	(3,678,174)	(487,925)	(118,697)	(3)	(4,456,997)

Gjendja në fund të periudhës

	1,784,557	10,570,309	1,085,878	269,940	3,371	13,714,055
--	------------------	-------------------	------------------	----------------	--------------	-------------------

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHENIE PER KLIENTET (VAZHDIM)

Përqëndrimet e riskut në sektorin ekonomik brenda portofolit të kredive të klientëve është si më poshtë:

<i>Ne mijë Lekë</i>	2016		2015	
	Shuma	%	Shuma	%
Tregtia, riparimi i automjeteve dhe artikujve shtëpiake	29,506,661	27%	31,763,616	28%
Individë	30,242,930	27%	26,787,647	23%
Prodhimi dhe shpërndarja e energjisë elektrike, gazit dhe ujit	21,187,836	19%	22,958,973	20%
Industria e përpunimit	8,110,404	7%	8,488,403	7%
Ndërtim	5,361,822	5%	6,500,532	6%
Ndërmjetësimi monetar dhe financiar	2,633,084	2%	3,407,346	3%
Transporti, magazinimi dhe telekomunikacioni	1,347,324	1%	2,317,477	2%
Industria nxjerrëse	4,169,637	4%	4,709,244	4%
Bujqësia dhe gjuetia	1,944,124	2%	1,839,321	2%
Kolektive, sociale dhe personale	1,933,269	2%	2,044,445	2%
Shëndetësi dhe punë sociale	1,248,098	1%	1,100,196	1%
Të tjera	2,697,527	3%	2,693,552	2%
Totali i huave dhe huadhënies për klientët (përpara zhvlerësimit)	110,382,716	100%	114,610,752	100%

Më 31 dhjetor 2016 Grupi kishte 13 huamarrës (2015:15 huamarrës) me shumën e kredisë mbi 1,000,000 mijë lekë. Totali i kredisë së marrë nga këta klientë është 39,946,683 mijë (2015: LEK 46,434,150 mijë) ose 36,15% e totalit të portofolit të kredisë (2015: 40.6%). Informacioni mbi kolateralin më 31 dhjetor 2016 është si më poshtë:

	Individë	Korporata	SME	Mikro - Biznese	Punonjës	Totali
Kredi të pasiguruara	15,618,769	1,611,866	197,059	328,855	743,333	18,499,882
Kredi të siguruara nga të treta	1,292,331	24,681,787	520,133	204,262	758,544	27,457,057
Kredi të kolateralizuara me:						
- pasuri të paluajtshme rezidente	7,986,433	974,242	1,936,882	391,917	2,625,615	13,915,089
- të tjera pasuri të paluajtshme	594,346	21,806,567	5,636,814	374,291	89,352	28,501,370
- investime të tregtueshme	288,463	1,004,043	42,979	5,004	160	1,340,649
- depozite cash	21,311	15,387,935	1,710,606	158,751	-	17,278,603
- Makina dhe mjete të levizshme/ Mjete	401,730	1,983,327	595,407	395,583	14,019	3,390,066
Totali i Hua dhe paradhenie për klientët	26,203,383	67,449,767	10,639,880	1,858,663	4,231,023	110,382,716

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHENIE PER KLIENTET (VAZHDIM)

Informacioni mbi kolateralin më 31 dhjetor 2015 është si më poshtë:

	Individë	Korporata	SME	Mikro - Biznese	Punonjës	Totali
Kredi te pasiguruara	13,737,215	132,643	72,318	40,419	667,922	14,650,517
Kredi te siguruara nga te trete	780,713	25,740,805	360,025	472,531	631,849	27,985,923
Kredi te kolateralizuara me:						
- pasuri te paluajtshme rezidente	6,894,928	4,162,904	2,431,836	491,833	2,324,740	16,306,241
- te tjera pasuri te paluajtshme	694,995	24,813,875	5,096,559	341,934	59,625	31,006,988
- investime te tregtueshme	409,480	1,149,639	2,128	4,231	125	1,565,603
- depozite cash	93,508	17,345,976	1,512,355	167,963	-	19,119,802
- Makina dhe mjete te levizshme/ Mjete	413,889	2,376,346	673,722	488,866	22,855	3,975,678
Totali i Hua dhe paradhënie për klientët	23,024,728	75,722,188	10,148,943	2,007,777	3,707,116	114,610,752

Mjete të tjera përfshijnë kryesisht pajisje dhe llogaritë e arkëtueshme. Paraqitja e mësipërme përfaqëson vlerën më të ulët midis vlerës kontabël neto të kredisë ose të kolateralit marrë, pjesa e mbetur është shpalosur në ekspozimet e të pasigurta. Vlera e mbartur e huave është ndarë në bazë të likuiditetit të aktiveve të marra si kolateral.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHENIE PER KLIENTET (VAZHDIM)

Analiza e cilësisë së kredisë të huave dhe paradhënieve në 31 dhjetor 2016 është si me poshtë:

	<i>Korporata</i>	<i>SME</i>	<i>Mikro biznes</i>	<i>Individë</i>	<i>Punonjës</i>	<i>Totali</i>
<i>Kredi as në vonesë e as të zhvlerësuara:</i>						
Shkalla 2B	1,024,572	-	-	-	-	1,024,572
Shkalla 4A	6,432	-	-	-	-	6,432
Shkalla 4B	5,420	1,417,151	-	-	-	1,422,571
Shkalla 4C	123,685	-	-	-	-	123,685
Shkalla 5A	221,865	-	-	-	-	221,865
Shkalla 5B	2,116,017	2,007,601	-	-	-	4,123,618
Shkalla 5C	347,910	-	-	-	-	347,910
Shkalla 6A	3,132,017	860,629	-	-	-	3,992,646
Shkalla 6B	1,162,921	1,076,579	-	-	-	2,239,500
Shkalla 6C	21,002,229	384,414	-	-	-	21,386,643
Shkalla 6.2	1,003,950	-	-	-	-	1,003,950
Shkalla 7A	3,452,480	497,900	-	-	-	3,950,380
Shkalla 7B	2,218,868	309,742	-	-	-	2,528,610
Shkalla 7C	103,331	521,873	-	-	-	625,204
Shkalla 8A	1,021,510	218,352	-	-	-	1,239,862
Shkalla 8B	253,917	247,929	-	-	-	501,846
Shkalla 8C	1,536,340	160,164	-	-	-	1,696,504
Shkalla 9A	2,546,751	-	-	-	-	2,546,751
Shkalla 9B	221,977	703,128	-	-	-	925,105
Shkalla 9C	683,109	-	-	-	-	683,109
Shkalla 10	5,049	-	-	-	-	5,049
Shkalla (pa klasifikuar)	634,216	6,767	1,280,354	22,528,270	4,106,234	28,555,841
Totali i kredive as në vonesë e as të zhvlerësuara:	42,824,566	8,412,229	1,280,354	22,528,270	4,106,234	79,151,653

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016

*(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)***10. HUA DHE PARADHENIE PER KLIENTET (VAZHDIM)***Kredi ne vonesë, por jo të zhvlerësuar:*

	<i>Korporata</i>	<i>SME</i>	<i>Mikro biznes</i>	<i>Individë</i>	<i>Punonjës</i>	<i>Totali</i>
- më pak se 30 dite vonesë	1,354,011	646,163	80,337	980,000	124,219	3,184,730
- 30 deri ne 60 dite vonesë	1,554,987	138,851	54,926	245,109	112	1,993,985
- 60 deri ne 90 dite vonesë	673,417	19,849	21,424	58,811	-	773,501
- 90 deri ne 180 dite vonesë	9,869	105,129	29,581	153,507	-	298,086
- 180 deri ne 360 dite vonesë	431,191	15,097	9,891	19,306	-	475,485
- mbi 360 dite vonesë	125,014	144,103	5,386	27,732	-	302,235
Totali i kredive ne vonesë, por jo të zhvlerësuar	4,148,489	1,069,192	201,545	1,484,465	124,331	7,028,022

Kredi të zhvlerësuar individualisht (bruto)

- më pak se 30 dite vonesë	5,016,810	402	38,395	322,829	350	5,378,786
- 30 deri ne 60 dite vonesë	-	132	1,756	64,743	-	66,631
- 60 deri ne 90 dite vonesë	129	-	7,299	154,031	-	161,459
- 90 deri ne 180 dite vonesë	1,509,426	13,552	26,439	259,242	108	1,808,767
- 180 deri ne 360 dite vonesë	5,275,478	47,705	51,770	384,671	-	5,759,624
- mbi 360 dite vonesë	8,674,869	1,096,668	251,105	1,005,132	-	11,027,774
Totali i kredi të zhvlerësuar individualisht (bruto)	20,476,712	1,158,459	376,764	2,190,648	458	24,203,041
Minus provigjonet	(16,164,864)	(958,192)	(309,343)	(2,310,048)	(48,337)	(19,790,784)
Totali i kredive dhe paradhënieve për klientët	51,284,903	9,681,688	1,549,320	23,893,335	4,182,686	90,591,932

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016

*(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)***10. HUA DHE PARADHENIE PER KLIENTET (VAZHDIM)**

Analiza e cilesisë së kredisë të huave dhe paradhënieve më 31 dhjetor 2015 është si më poshtë:

	<i>Korporata</i>	<i>SME</i>	<i>Mikro biznes</i>	<i>Individë</i>	<i>Punonjës</i>	<i>Totali</i>
Kredi as në vonesë e as të zhvlerësuar:						
Shkalla 2B	870,662	-	-	-	-	870,662
Shkalla 4A	3,092	-	-	-	-	3,092
Shkalla 4B	46,449	965,995	-	-	-	1,012,444
Shkalla 5A	1,891,576	-	-	-	-	1,891,576
Shkalla 5B	5,145	2,278,666	-	-	-	2,283,811
Shkalla 5C	265,751	-	-	-	-	265,751
Shkalla 6A	57,031	596,459	-	-	-	653,490
Shkalla 6B	438,844	714,175	-	-	-	1,153,019
Shkalla 6C	2,659,454	515,517	-	-	-	3,174,971
Shkalla 6.2	2,300,642	-	-	-	-	2,300,642
Shkalla 6.3	816,033	-	-	-	-	816,033
Shkalla 7A	2,287,961	713,174	-	-	-	3,001,135
Shkalla 7B	4,097,358	420,882	-	-	-	4,518,240
Shkalla 7C	25,134,986	256,160	-	-	-	25,391,146
Shkalla 8A	2,801,161	140,099	-	-	-	2,941,260
Shkalla 8B	2,612,668	360,091	-	-	-	2,972,759
Shkalla 8C	2,009,200	153,310	-	-	-	2,162,510
Shkalla 9A	770,753	-	-	-	-	770,753
Shkalla 9B	723,909	424,456	-	-	-	1,148,365
Shkalla 9C	1,841,970	-	-	-	-	1,841,970
Shkalla (pa klasifikuar)	120,362	40,015	1,245,602	18,803,640	3,615,107	23,824,726
Totali i kredive as në vonesë e as të zhvlerësuar:	51,755,007	7,578,999	1,245,602	18,803,640	3,615,107	82,998,355

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016

*(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)***10. HUA DHE PARADHENIE PER KLIENTET (VAZHDIM)***Kredi ne vonesë, por jo të zhvlerësuar:*

	<i>Korporata</i>	<i>SME</i>	<i>Mikro biznes</i>	<i>Individë</i>	<i>Punonjës</i>	<i>Totali</i>
- më pak se 30 dite vonesë	4,404,874	682,153	130,093	1,247,789	84,398	6,549,307
- 30 deri ne 60 dite vonesë	452,063	187,487	71,241	283,026	-	993,817
- 60 deri ne 90 dite vonesë	1,567,374	27,445	162,208	808,654	-	2,565,681
- 90 deri ne 180 dite vonesë	1,613,148	195,628	31,227	15,497	-	1,855,500
- 180 deri ne 360 dite vonesë	-	84	8,283	34,203	-	42,570
- mbi 360 dite vonesë	90,647	6,350	20,541	27,335	-	144,873
Totali i kredive ne vonesë, por jo të zhvlerësuar	8,128,106	1,099,147	423,593	2,416,504	84,398	12,151,748

Kredi të zhvlerësuar individualisht (bruto)

- më pak se 30 dite vonesë	16	668	9,455	211,305	426	221,870
- 30 deri ne 60 dite vonesë	35,991	9,700	485	52,463	-	98,639
- 60 deri ne 90 dite vonesë	350	448	13,049	55,102	-	68,949
- 90 deri ne 180 dite vonesë	5,374,945	60,467	9,454	62,254	-	5,507,120
- 180 deri ne 360 dite vonesë	2,205,638	162,703	56,047	302,489	-	2,726,877
- mbi 360 dite vonesë	8,222,133	1,236,812	250,093	1,128,155	-	10,837,193
Totali i kredi të zhvlerësuar individualisht (bruto)	15,839,073	1,470,798	338,583	1,811,768	426	19,460,649
Minus provigjonet	(10,570,309)	(1,085,879)	(269,940)	(1,784,555)	(3,372)	(13,714,055)
Totali i kredive dhe paradhënieve për klientët	65,151,877	9,063,065	1,737,838	21,247,357	3,696,559	100,896,697

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHENIE PER KLIENTET (VAZHDIM)

As me vonesë as të zhvlerësuara huatë dhe letrat me vlerë

Për qëllimet e vlerësimit kolektiv të zhvlerësimit, aktivet financiare grupohen në bazë të karakteristikave të ngjashme të rrezikut të kredisë. Këto karakteristika janë të rëndësishme për vlerësimin e flukseve të ardhshme të mjeteve monetare për grupe të tilla aktivesh, sepse janë treguesë të aftësisë së debitorit për të paguar të gjitha shumatat në përputhje me termat kontraktuale të aktiveve që janë të vlerësuar. Një shpjegim i cilësisë së kredisë së as e fundit për shkak dhe as të zhvlerësuara kredive sipas klasifikimit thei klasat e rrezikut është dhënë më poshtë:

Shkalla e vlerësimit	Përshkrimi
(1A, 1B)*, 1C	Rrezik minimal
2.A, 2B, 2C	Kreditim i shkëlqyer
3A, 3B, 3C	Kreditim shumë i mirë
4A, 4B, 4C	Kreditim i mirë
5A, 5B, 5C	Kreditim mesatar
6A, 6B, 6C	Kreditim i pranueshëm
7A, 7B, 7C	Kreditim marxhinal
8A, 8B, 8C	Kreditim i dobët/ nën standard
9A, 9B, 9C	Kreditim shumë i dobët/ i dyshimtë
10A, 10B, 10C	Default

Hua dhe letra me vlerë të zhvlerësuara

Hua dhe letra me vlerë të zhvlerësuara janë ato hua dhe letra me vlerë për të cilat Grupi ka përcaktuar se është e mundur që ajo mos të arkëtojë të gjithë shumën e interesit dhe principalit të huasë në bazë të kushteve të kontratës. Këto kredi janë të vlerësuara 10 A në sistemin e brendshëm të kategorizimit të rrezikut të kredisë të Grupit. Banka ka një politikë të strukturuar të aplikuar për vlerësimin e kolateralit për kreditë të përcaktuara si të zhvlerësuara individualisht. Në varësi të klasës / llojit të kolateralit ka norma specifike zbritjesh të aplikuar, duke filluar nga 0% deri në 100%. Kjo është për shkak të kërkesave komplekse ligjore dhe vonesave të konsiderueshme në kthimin dhe realizimin e kolateralit.

Hua me vonesë por jo të zhvlerësuara

Hua dhe letra me vlerë ku pagesat e interesit ose pagesat e principalit janë me vonesë, por që Grupi beson se zhvlerësimi nuk është i përshtatshëm për shkak të shkallës së garancive / kolateralit të vlefshëm dhe /ose shkallës së arkëtimit të shumës së huasë.

Hua me kushte të rinegociueshme

Hua me kushte të rinegociueshme janë hua të cilat janë ristrukturuar për shkak të përkeqësimit të situatës financiare të klientit dhe kur Grupi ka bërë lëshime, të cilat nuk do t'i bënte në rast të kundërt. Në momentin që huaja është ristrukturuar, qëndron në të njëjtën kategori, edhe pse performanca pas ristrukturimit mund të përmirësohet. Me 31 dhjetor 2016 hua të rikstrukturuara ishin LEK 15,882,76 mijë (2015: LEK 25,950,058 mijë).

Fondi për zhvlerësim

Grupi vendos një provigjion për humbjet nga zhvlerësimet që përfaqëson vlerësimin e Grupit për humbjet e ndodhura të portofolit. Përbërësit kryesorë të këtij provigjioni janë: një komponent për humbjet specifike që lidhet me ekspozimet e konsiderueshme individualisht dhe një provigjion i përgjithshëm për grupet e aktiveve të ngjashme në lidhje me humbjet e realizuara, por që nuk janë identifikuar në huatë që janë subjekt i vlerësimit individual për zhvlerësime.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHËNIE PER KLIENTET (VAZHDIM)

Politikat e fshirjes

Grupi fshin një hua/letër me vlerë (dhe çdo provigjion për humbjet nga zhvlerësimi) kur Komiteti i Kredive Problematike të Grupit vendos që huatë/letrat me vlerë janë të pa arkëtueshme. Ky përcaktim arrihet pasi janë marrë në konsideratë informacione si ndodhia e ngjarjeve të konsiderueshme, të cilat kanë ndikuar në gjendjen financiare të huamarrësit në mënyrë të tillë që ai nuk është në gjendje të paguajë detyrimin, ose të ardhurat nga ekzekutimi i kolateralit nuk do të jenë të mjaftueshme për të mbuluar ekspozimin total. Më poshtë është paraqitur analiza e shumave neto dhe bruto (e provigjioneve për zhvlerësim) të aktiveve individualisht të zhvlerësuara, sipas shkallës së rrezikut. Më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015, huatë dhe paradhëniet e klientëve në lidhje me balancën dhe llogaritja e zhvlerësimi është si më poshtë:

	Hua dhe paradhënie klientëve	
	Bruto	Neto
31 dhjetor 2016		
Të zhvlerësuara individualisht	24,203,044	5,676,434
Totali	24,203,044	5,676,434
31 dhjetor 2015		
Të zhvlerësuara individualisht	19,460,648	6,893,909
Totali	19,460,648	6,893,909

Grupi mban kolaterale për huatë dhe paradhëniet e klientëve në formën e hipotekave për pasuritë, letra të tjera me vlerë të bllokuara dhe garanci. Vlerësimet e vlerave të drejta bazohen në vlerën e kolateralit në kohën kur merret huaja dhe në përgjithësi ri-vlerësohen çdo vit nga vlerësues të jashtëm dhe të brendshëm. Për huatë që i jepen bankave të tjera nuk mbahet kolateral, përveç rasteve kur letrat me vlerë mbahen si pjesë e riblerjeve të anasjellta dhe aktivitetit huamarrës të letrave me vlerë. Në përgjithësi nuk mbahet kolateral për investimet në letrat me vlerë. Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 nuk është mbajtur një kolateral i tillë.

31 Dhjetor 2016	Kundrejt	Kundrejt	Totali
	zhvlerësimeve individuale	zhvlerësimeve në grup	
Prona	171,097,714	20,127,563	191,225,277
Peng	500	3,700,021	3,700,521
Para	44,296,863	18,182,134	62,478,997
Garanci	629,174	2,457,051	3,086,225
Sigurim jete	159,958,198	91,858,129	251,816,327
Totali	375,982,449	136,324,898	512,307,347
31 Dhjetor 2015	Kundrejt	Kundrejt	Totali
	zhvlerësimeve	zhvlerësimeve	
	individuale	në grup	
Property	33,190,864	157,667,098	190,857,963
Pledge	19,438,688	91,527,575	110,966,263
Cash	389,449	6,354,782	6,744,231
Guarantee	4,624,988	53,724,999	58,349,987
Life insurance	168,577	2,393,883	2,562,459
Total	57,812,566	311,668,337	369,480,903

Efkti financiar i kolateralit mbi provigjionin

Efkti financiar i kolateralit prezantohet si ndikim i kolateralit dhe përmirësimit të kredive të tjera nga provigjionet e zhvlerësimit të njohura në fund të periudhës raportuese. Pa mbajtjen e kolateralit dhe përmirësimeve të tjera të kreditit, dispozitat nga zhvlerësimi do të ishin më të larta nga shumat e mëposhtme:

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHENIE PER KLIENTET (VAZHDIM)

	Aktive të mbi-kolateralizuara		Aktive të nën-kolateralizuara	
	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit
Korporata	15,667,170	425,802,745	10,975,356	4,592,867
Sipërmarrje të vogla	4,268,670	30,650,785	1,067,319	535,044
Mikro biznese	1,090,808	4,680,643	219,180	96,776
Individë	12,604,362	45,632,333	731,886	403,062

Vlera e kolateraleve më 31 dhjetor 2015 paraqitet si më poshtë:

	Aktive të mbi-kolateralizuara		Aktive të nën-kolateralizuara	
	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit
Korporata	66,979,695	283,810,445	8,935,285	1,910,992
Sipërmarrje të vogla	7,854,196	24,205,379	2,332,983	317,705
Mikro biznese	1,868,693	5,431,891	149,119	91,693
Individë	12,130,131	53,492,176	14,773,548	52,047

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

11. AKTIV TATIMOR I SHTYRË

Lëvizja në aktivin tatimor të shtyrë është si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Teprica në fillim të periudhës	33,271	44,630
Shpenzimet nga tatimi i shtyrë lidhur me krijimin dhe rimarrjen e diferencave të përkohshme (Shënimi 32)	(5,232)	(11,359)
Teprica në fund të periudhës	28,039	33,271

Lëvizjet në diferencat e përkohshme gjatë vitit njihen dhe paraqiten në pasqyrën e konsoliduar përmblendhëse të të ardhurave. Aktiviteti tatimor i shtyrë është llogaritur në bazë të normës së tatimit sipas legjislacionit shqiptar për 2016 është 15% (2015: 15%). Për 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 tatimi i shtyrë i aktiveve dhe detyrimeve është njohur për zërat më poshtë.

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
<i>Aktiv tatimor i shtyrë</i>		
Zhvlerësim kontabël i përsheptuar	1,741	1,713
Tarifa e shtyrë e disbursimit të qerasë	26,298	31,558
	28,039	33,271
<i>Detyrim tatimor i shtyrë</i>		
Provigjone për humbje nga rënia në vlerë	-	-
	-	-
<i>Aktiv tatimor i shtyrë neto</i>	28,039	33,271

12. EMRI I MIRË

Gjatë vitit 2008, Raiffeisen Bank bleu 100% të aksioneve të Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. (“Raiffeisen INVEST”), për një shumë prej 109,648 mijë lekë. Blerja është miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare të Shqipërisë bazuar në vendim Nr.30, të datës 26 mars 2015, të regjistruar në Regjistrin Kombëtar të Shqipërisë më 23 prill. Raiffeisen INVEST ka një kapital të paguar prej 90 milionë lekë më 31 dhjetor 2016 (2015: 90 milionë lekë).

Emri i mirë në datën e blerjes është llogaritur si tejkallim i kostos së kombinimit të biznesit mbi aktivet neto të njësisë ekonomike të blerë që janë identifikuar, duke rezultuar në një shumë prej 92,783 mijë lekë. Aktivet neto të njësisë ekonomike të blerë në datën e blerjes të identifikuar përafrohen me vlerën e tyre të drejtë prej 16,865 mijë lekë.

Emri i mirë testohet për zhvlerësim të paktën çdo vit ose sa herë që ka tregues se emri i mirë mund të jetë çvlerësuar. Më 31 dhjetor 2016 vlera kontabël e filialit (njësia gjeneruese të mjeteve monetare të cilës i është shpërndarë emri i mirë), nuk e tejkalon vlerën e rikuperueshme dhe për këtë arsye emri i mirë konsiderohet të mos jetë i zhvlerësuar. Nuk ka humbje nga zhvlerësimi të njohur në pasqyrën e konsoliduar të të ardhurave për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016 (2015: zero).

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

13. AKTIVE JO-MATERIALE

Lëvizjet e aktiveve jo-materiale për vitin e mbyllur 31 dhjetor 2016 dhe 2015 detajohen si më poshtë:

	Software	Liçensa	Totali
Kosto			
Teprica më 1 janar 2015	2,061,270	364,902	2,426,172
Shtesa	154,031	160,649	314,680
Nxjerrje jashtë përdorimi	(1,175)	23	(1,152)
Teprica më 31 dhjetor 2015	2,214,126	525,574	2,739,700
Teprica më 1 janar 2016	2,214,126	525,574	2,739,700
Shtesa	203,676	9,837	213,513
Nxjerrje jashtë përdorimi	(153,882)	(25,164)	(179,045)
Teprica më 31 dhjetor 2016	2,263,920	510,247	2,774,168
Amortizimi i akumuluar			
Teprica më 1 janar 2015	(635,070)	(272,190)	(907,260)
Amortizimi gjatë vitit	(214,938)	(15,869)	(230,807)
Nxjerrje jashtë përdorimi	(850,008)	(288,059)	(1,138,067)
Teprica më 31 dhjetor 2015	(850,008)	(288,059)	(1,138,067)
Teprica më 1 janar 2016	(226,090)	(31,824)	(257,915)
Amortizimi gjatë vitit	153,844	25,164	179,008
Teprica më 31 dhjetor 2016	(922,254)	(294,719)	(1,216,974)
Vlera e mbetur neto:			
Më 1 janar 2016	1,364,118	237,515	1,601,633
Më 31 dhjetor 2016	1,341,666	215,528	1,557,194

Nuk ka asnjë aktiv të vendosur si kolateral më 31 dhjetor 2016 (2015: asnjë)

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

14. NDËRTESA DHE PAJISJE

Lëvizjet në ndërtesa dhe pajisje për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016 dhe 2015 janë detajuar si më poshtë:

	Toka dhe ndërtesa	Kompjuterat & ATM	Automjete	Punë në proçes	Të tjera	Totali
Kosto						
Teprica më 1 janar 2015	1,366,562	2,412,405	293,279	2,179	611,700	4,686,125
Shtesa	10,474	130,210	45,668	117,679	46,748	350,779
Nxjerrje jashtë përdorimi	(32,782)	(205,106)	(13,821)	-	(34,296)	(286,005)
Transferim nga punime në proçes	101,662	41,797	18,159	(110,958)	6,263	56,923
Teprica më 31 dhjetor 2015	1,445,916	2,379,306	343,285	8,900	630,415	4,807,822
Teprica më 1 janar 2016	1,445,916	2,379,306	343,285	8,900	630,415	4,807,822
Shtesa	115,912	180,681	67,476	112,530	75,113	551,712
Nxjerrje jashtë përdorimi	(119,478)	(59,999)	(53,342)	-	(97,024)	(329,843)
Transferim nga punime në proçes	60,143	(753,581)	-	(102,901)	796,339	-
Teprica më 31 dhjetor 2016	1,502,493	1,746,407	357,419	18,529	1,404,843	5,029,691
Zhvlerësimi i akumuluar						
Teprica më 1 janar 2015	(612,472)	(1,730,071)	(206,092)	-	(484,984)	(3,033,619)
Zhvlerësimi gjatë vitit	(71,015)	(289,470)	(41,045)	-	(54,085)	(455,615)
Nxjerrje jashtë përdorimi	23,833	201,652	11,998	-	31,393	268,876
Teprica më 31 dhjetor 2015	(659,654)	(1,817,889)	(235,139)	-	(507,676)	(3,220,358)
Teprica më 1 janar 2016	(659,654)	(1,817,889)	(235,139)	-	(507,676)	(3,220,358)
Zhvlerësimi gjatë vitit	(69,817)	(214,092)	(43,862)	-	(110,683)	(438,454)
Nxjerrje jashtë përdorimi	30,231	58,739	51,505	-	91,662	232,137
Transferime	-	629,381	-	-	(629,381)	-
Teprica më 31 dhjetor 2016	(699,240)	(1,343,861)	(227,496)	-	(1,156,078)	(3,426,675)
Vlera e mbetur neto:						
Më 1 janar 2015	786,262	561,417	108,146	8,900	122,739	1,587,464
Më 31 dhjetor 2016	803,253	402,546	129,923	18,529	248,765	1,603,016

Nuk ka asnjë aktiv të vendosur si kolateral më 31 dhjetor 2016 (2015: asnjë).

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

15. AKTIVE TË TJERA

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Kolateral i riposeduar	1,658,418	1,525,272
Inventarët	120,337	145,298
TVSH e arketueshme	342,379	417,696
Debitorë të tjerë, neto	266,280	269,141
Shpenzimet e parapaguara dhe të përlllogaritura	288,178	196,256
Money gram	6,240	12,067
Totali	2,681,832	2,565,730

Kolaterali i zotëruar është i përbërë nga toka dhe ndërtesa të blera nga Grupi në shlyerjen e kredive në vonesë. Grupi pret ti shesë aktivet në të ardhmen e afërt. Pasuritë nuk plotësojnë përkufizimin e aktiveve afatgjatë të mbajtur për shitje, dhe klasifikohen si inventar në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Pasuritë njihen fillimisht me vlerën e drejtë kur blihen.

Debitorë të tjerë, përfshin zërat e mëposhtëm:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Debitorë të tjerë	552,718	422,477
Provigjion për humbjet nga debitorë të tjerë	(286,438)	(153,336)
Debitorë të tjerë, neto	266,280	269,141

Lëvizja në provigjionet për debitorë të tjerë paraqitet si më poshtë:

	2016	2015
Teprica në fillim të periudhës	153,336	155,932
Provigjion për humbjet nga debitorë të tjerë	135,768	-
Ndikimi i kursit të këmbimit	(2,666)	(2,596)
Gjendja në fund të periudhës	286,438	153,336

16. DETYRIMET NDAJ BANKAVE DHE INSTITUCIONEVE BANKARE

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Llogari rrjedhëse		
Bankat dhe institucionet financiare rezidente	649,979	516,745
Bankat dhe institucionet financiare jo-rezidente	36,456	38,358
Interesi i përlllogaritur	-	2
	686,435	555,105
Depozita		
Bankat dhe institucionet financiare rezidente	3,638,946	1,677,832
Interesi i përlllogaritur	4,027	(8)
	3,642,973	1,677,824
Totali	4,329,408	2,232,929

Normat e interesit vjetor për fondet e marra hua nga institucionet financiare variojnë nga -0.9% në 0.2% gjatë vitit të mbyllur më 31 dhjetor 2016 (2015-0.45% në 0.01%).

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

17. DETYRIME NDAJ KLIENTËVE

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Llogari rrjedhëse	145,063,233	120,684,286
Depozita	77,767,742	120,563,865
Llogari të tjera	6,348,154	5,536,654
Totali	229,179,129	246,784,805

Normat vjetore të interesit të llogarive rrjedhëse dhe depozitave me afat të aplikuara gjatë periudhës nga 1 Janar 2016 deri më 31 dhjetor 2016 për afate të ndryshme janë si më poshtë:

(in %)	LEK	USD	EUR
Llogari rrjedhëse	0.01-1.50	0.01-0.30	0.01-0.50
Depozita pa afat	0.05-1.50	0.01-0.50	0.05-0.50
Depozita me afat – 3 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 6 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 9 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 12 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 24 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 36 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 60 mujore	0.01	0.01	0.01

Normat vjetore të interesit të llogarive rrjedhëse dhe depozitave me afat të aplikuara gjatë periudhës nga 1 Janar 2015 deri më 31 dhjetor 2015 për afate të ndryshme janë si më poshtë:

(in %)	LEK	USD	EUR
Current accounts	0.01-1.50	0.01-0.30	0.01-0.50
Demand deposits	0.05-1.50	0.01-0.50	0.05-0.50
Time deposits – 3 month	0.01-0.10	0.01-0.25	0.01-0.15
Time deposits – 6 month	0.01-0.15	0.01-0.25	0.01-0.15
Time deposits – 9 month	0.01-0.15	0.01-0.25	0.01-0.15
Time deposits – 12 month	0.01-0.15	0.01-0.30	0.01-0.15
Time deposits – 24 month	0.01-0.35	0.01-0.30	0.01-0.20
Time deposits – 36 month	0.01-0.35	0.01-0.30	0.01-0.20
Time deposits – 60 month	0.01-0.35	0.01-0.30	0.01-0.20

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016

*(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)***17. DETYRIME NDAJ KLIENTEVE (VAZHDIM)**

Detyrimet ndaj klientëve sipas maturitetit dhe llojit të monedhës janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2016			31 dhjetor 2015		
	Lek	Monedhë e huaj	Totali	Lek	Monedhë e huaj	Totali
Llogari rrjedhëse	66,276,296	78,786,937	145,063,233	53,817,584	66,866,702	120,684,286
Depozita						
Pa afat	5,758,449	5,020,140	10,778,589	5,473,022	4,549,747	10,022,769
1 mujore - 3 mujore	-	49,917	49,917	2,763,541	950,316	3,713,857
3 mujore - 6 mujore	2,876,192	4,112,349	6,988,541	3,756,096	7,102,255	10,858,351
6 mujore - 12 mujore	3,789,957	3,823,274	7,613,231	5,883,717	7,453,240	13,336,957
12 mujore - 24 mujore	26,902,889	23,803,319	50,706,208	38,433,686	39,977,757	78,411,443
24 mujore - 36 mujore	622,228	346,546	968,774	783,745	1,202,637	1,986,382
36 mujore	117,106	45,145	162,251	197,801	100,820	298,621
60 mujore	109,921	352,921	462,842	211,560	1,459,279	1,670,839
Interesi i përllogaritur	20,028	17,361	37,389	86,393	178,253	264,646
	40,196,770	37,570,972	77,767,742	57,589,561	62,974,304	120,563,865
Llogari të tjera						
Llogari për garanci	2,147,141	2,760,516	4,907,657	2,508,468	2,102,111	4,610,579
Llogari joaktive të klientit	10,280	109	10,389	10,450	116	10,566
Llogari ceqesh	700	14,885	15,585	700	9,754	10,454
Të tjera	1,369,953	44,570	1,414,523	866,358	38,697	905,055
	3,528,074	2,820,080	6,348,154	3,385,976	2,150,678	5,536,654
Totali	110,001,141	119,177,989	229,179,129	114,793,121	131,991,684	246,784,805

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

18. DETYRIME TË TJERA

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Kreditorë të tjerë	488,189	265,904
Shpenzime të përlllogaritura	223,783	209,995
Detyrime ndaj punonjësve	370,862	263,563
Tatim në burim i pagueshëm	38,875	69,198
Provigjioni për angazhime	42,573	25,602
Të ardhura të shtyra	160,686	219,774
Detyrime ndaj sigurimeve shoqërore	28,626	37,593
Provigjioni për çështje gjyqësore	63,148	788,446
Vlera e drejtë negative e instrumentit derivativ	13,576	5,871
Llogari të përkohshme në detyrime	1,001,551	201,622
TVSH e pagueshme	32,908	34,316
Totali	2,464,777	2,121,884

- Në “Kreditorë të tjerë” përfshihet një shumë prej 34,017 mijë Lek (2015: 19,318 mijë Lek), e cila përfaqëson furnitorë ende të papaguar.
- Llogaritë pezull përbëhen nga llogaritë e kleringut për kartat e debitit dhe të kreditit, pagesat dhe veprime të tjera.
- Provigjioni për angazhime paraqet dëmtim të angazhimeve të pakthyeshme dhe të paparashikuara. Lëvizjet në provigjionet për angazhime janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Teprica në fillim të periudhës	25,602	19,339
Shpenzime provigjioni gjatë vitit	37,137	19,733
Rimarrje provigjioni gjatë vitit	(20,166)	(13,470)
Gjendja në fund të periudhës	42,573	25,602

- Grupi është e përfshirë në pretendime të ndryshme dhe procedura ligjore të një natyre që konsiderohet normale për biznesin e saj më 31 dhjetor 2016. Niveli i këtyre pretendimeve dhe proceseve gjyqësore korrespondon me shkallën e pretendimeve dhe proceseve gjyqësore në vitet e mëparshme. Drejtimi i Grupit është i mendimit se nuk ka humbje materiale që mund të lindin në lidhje me kërkesat ligjore.

Lëvizjet në provigjionet për çështje gjyqësore janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Teprica në fillim të periudhës	788,446	50,639
Shpenzime provigjioni për vitin	14,399	793,648
Kthim i provigjionit gjatë vitit	(101)	(55,841)
Perdorim	(739,596)	-
Gjendja në fund të periudhës	63,148	788,446

19. BORXHI I VARUR

Gjatë 2013, Raiffeisen International AG i akordoi Bankës Borxh te varur prej 50,000 mijë Euro. Borxhi ka një normë interesi prej 5.381% në vit (2015: 5,59% në vit) dhe maturohet në 30 gusht 2018. Borxhi renditet pas gjithë kreditorëve të tjerë në rast likuidimi.

Gjatë 2015, Raiffeisen International AG i akordoi Bankës Borxh te varur prej 15,000 mijë Euro. Borxhi ka një normë interesi prej 4.8% në vit (2015: 4,962 %) dhe maturohet në 28 qershor 2020. Borxhi renditet pas gjithë kreditorëve të tjerë në rast likuidimi.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

20. KAPITALI

Kapitali aksionar i Bankës është 14,178,593 mijë Lek, i përbërë nga 7,000 aksione me vlerë nominale 2,025,513 Lek secili (2015: 14,178,593 mijë Lek, i përbërë nga 7,000 aksione me vlerë nominale 2,025,513 Lek secili).

21. REZERVA TË TJERA

Rezerva e përgjithshme është krijuar nga fitimi pas tatimit, sipas ligjit Nr. 9901, më datë 14 Prill 2008, "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare" dhe vendimin e Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë Nr. 51, më datë 22 Prill 1999.

22. INTERESI JO KONTROLLUES

Bazuar në vendimin e Aksionarit të vetëm të Grupit më datë 7 prill 2006, në bashkëpunim me Raiffeisen - Leasing International Gesellschaft m.b.H, Grupi themeloi një shoqëri të qiradhënies financiare në Republikën e Shqipërisë në formën e një shoqërie aksionare për ushtrimin e aktivitetit të qiradhënies financiare, ashtu si parashikohet në legjislacionin shqiptar të aplikueshëm mbi Qiradhënien Financiare. Aktiviteti kryesor i Raiffeisen Leasing sh.a. është të ofrojnë qira financiare për një gamë të gjerë të konsumatorëve.

Pjesëmarrja e Grupit është 100% e aksioneve (31 Dhjetor 2015: 75%). Pjesa e mbetur prej 25% e kapitalit të paguar të Raiffeisen Leasing sh.a. me 31 Dhjetor 2015 është në pronësi të Raiffeisen Leasing International Gesellschaft m.b.H. Vendi i biznesit të Raiffeisen Leasing International Gesellschaft mbH është Austria. Gjatë 2016, dividendi i paguar në Raiffeisen Leasing International Gesellschaft mbH nga Raiffeisen Leasing sh.a. ishte për një shumë prej 15,309 lekë mijë (2015: 14,705 mijë lekë).

Përmbledhja e informacionit financiar për Raiffeisen Leasing sh.a. për fundin e vitit 31 dhjetor 2016 dhe 2015 është si më poshtë:

	Aktive afatshkurtra	Aktive afatgjata	Detyrime afat- shkurtra	Detyrime afatgjata	Të ardhura	Fitim	Të ardhura totale gjithpërfshirëse	Flukset e parasë
2016								
Raiffeisen Leasing sh.a.	1,493,277	2,242,921	42,388	3,290,948	275,074	56,223	56,223	1,426
	1,493,277	2,242,921	42,388	3,290,948	275,074	56,223	56,223	1,426
2015								
Raiffeisen Leasing sh.a.	920,609	3,437,698	36,375	3,914,057	253,745	61,235	61,235	5,786
Total	920,609	3,437,698	36,375	3,914,057	253,745	61,235	61,235	5,786

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

22. INTERESI JO KONTROLLUES (VAZHDIM)

Tabela e mëposhtme japin informacion në lidhje se vlera aktuale e pagesave minimale të qirasë të arkëtueshme qira financave të Raiffeisen Leasing sh.a.

	Pagesat minimale të qerasë		Vlera aktuale e pagesave minimale	
	31 dhjetor 2016	31dhjetor 2015	31 dhjetor 2016	31dhjetor 2015
Jo më vonë se 1 vit	1,807,955	2,189,393	1,589,830	1,926,813
Më vonë se 1 po jo më shumë se 5 vjet	1,956,566	2,244,844	1,791,805	2,018,437
Më vonë se 5 vjet	8,583	32,028	8,431	30,428
(Minus – e ardhur financiare e pafituar)	(383,038)	(490,587)	-	-
Vlera aktuale e pagesave minimale të qerasë të arkëtueshme	3,773,104	4,466,265	3,390,066	3,975,678
Provizjon për pagesa qeraje jo të mbledhshme	(344,686)	(345,791)	(344,686)	(345,791)
Total	3,045,380	3,629,887	3,045,380	3,629,887

23. TË ARDHURA NGA INTERESAT

Të ardhurat nga interesat sipas kategorisë janë si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2015
Hua dhe paradhënie klientëve	6,033,526	7,301,400
Investime në letra me vlerë	2,244,406	3,152,385
Depozita bankare	(143,976)	25,599
Totali	8,133,956	10,479,384

Përfshirë në të ardhurat nga interesat është vlera prej 70,351 mijë (2015: LEK 34,855 mijë) e njohur për kreditë e zhvlerësuara.

24. SHPENZIME INTERESI

Shpenzimet për interesa sipas kategorive janë si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2015
Klientët	(74,766)	171,206
Marrëveshje të anasjallta të riblerjes	339	-
Bankat	522,338	493,741
Totali	447,911	664,947

25. TË ARDHURA NGA KOMISIONET

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2015
Transfertat e fondeve	1,662,981	1,346,236
Aktiviteti huadhënës	239,466	212,577
Shërbime të tjera bankare	950,350	980,396
Totali	2,852,797	2,539,209

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

26. SHPENZIME KOMISIONI

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2015
Transfertat e fondeve	430,223	393,575
Aktiviteti huadhënës dhe i garancive	46,448	10,624
Shërbime të tjera bankare	60,924	45,198
Totali	537,595	449,397

27. TË ARDHURA NETO NGA TREGTIMI

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2015
Të ardhura nga veprimet me letrat me vlerë	1,577,013	1,925,933
Fitime nga kursi i këmbimit	58,687	198,925
Total	1,635,700	2,124,858

28. TË ARDHURA TË TJERA OPERATIVE

Në “Të ardhura të tjera” përfshihen të ardhurat nga fshirjet nga bilanci i llogarive të vjetra prej 2,130 mijë Lek (2015: 9,493 mijë Lek); të ardhura nga shitja e pronave të Bankës prej 63,416 mijë Lek (2015: 15,689 mijë Lek) Shpenzime të tjera tatimin në burim në shumën 986 mijë Lek (2015: 18,478 mijë Lek) dhe rritje në provigjoni për debitoret në vlerën 135,768 mijë Lek (2015: LEK 0).

29. PRIMI I SIGURIMIT TË DEPOZITAVE

Bazuar në ligjin 8873 mbi “Mbi sigurimin e depozitave” date 29 Mars 2002 bankat detyrohen të paguajnë prim për sigurimin e depozitave. Norma e primit të sigurimit të depozitave është 0.5% në vit dhe paguhet çdo tre muaj. Ai llogaritet si përqindje e gjendjes mesatare ditore të depozitave deri në shumën 2,500,000 Lek (2015: 2,500,000 Lek) për individët për periudhën tetor – dhjetor të vitit të mëparshëm kalendarik.

30. SHPENZIME PERSONELI

Shpenzimet për personelin përbëhen si më poshtë

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2015
Pagat	2,280,234	2,168,132
Sigurimet shoqërore	230,949	247,998
Kostot e pensionit	60,234	82,858
Totali	2,571,417	2,498,988

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

31. SHPENZIME TË PËRGJITHSHME ADMINISTRATIVE

Shpenzimet e përgjithshme administrative në vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016 dhe 2015 përmban shpenzimet e mëposhtme:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2015
Shpenzime për hapësirën e zyrave	647,129	626,501
Shpenzime për IT	649,102	663,525
Shpenzime marketingu	381,116	349,331
Tarifa konsulence dhe ligjore	373,644	363,799
Shpenzime të ndryshme administrative	438,646	420,926
Shpenzime për makinat	61,457	61,902
Shpenzime për zyrat	49,564	64,362
Shpenzime për komunikim	35,512	30,509
Shpenzime udhëtimi	41,474	33,362
Shpenzime për trajnimin e personelit	36,290	-
Shpenzime sigurie	11,787	7,272
Totali	2,725,721	2,621,489

Në “Tarifa konsulence dhe ligjore” përfshihet edhe tarifa e manaxhimit, që arrin në shifrën 177,464 mijë Lek në 2016 (2015: 224,571 mijë Lek).

32. TATIMI MBI FITIMIN

Tatimi mbi fitimin në Shqipëri matet me 15% (2015: 15%) të fitimit të tatueshëm.

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2015
Tatimi aktual	142,456	430,463
Tatim fitimi i shtyrë	5,232	11,359
Shpenzimi i vitit për tatim fitimin	147,688	441,822

Më poshtë paraqitet rakordimi i tatimit i llogaritur me normën e aplikueshme të tatimit me fitimin kontabël.

	Norma efektive e taksës	Viti i mbyllur më 31 dhjetor	
		2016	Norma efektive e taksës 2015
Fitimi para tatimit		(4,056,059)	2,488,637
Tatimi mbi fitimi kontabël i llogaritur me 15%	15.00%	(608,409)	373,296
Shpenzime të pazbritshme	0.12%	(4,930)	148,086
Zbritje në normën e tatimit	1.02%	(41,242)	(79,560)
Tatimi mbi fitimin	16.14%	(654,581)	441,822

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

32. TATATIM MBI FITIMIN (VAZHDIM)

Tatimi i shpenzimeve / të ardhura për periudha të mëparshme për 2016 përfshin rimarrjen e shpenzimit tatimor të shtyrë të llogaritur si rrjedhojë e ndryshimeve në legjislacion.

Pozicionet e paqarta të aspektit tatimor të Grupit rivlerësohen nga drejtimi në fund të çdo periudhe raportuese. Detyrimet regjistrohen për pozicionet e tatimit mbi të ardhurat që përcaktohen nga drejtimi si më të mundshme se nuk do të rezultojnë në tatime shtesë në qoftë se pozicionet do të sfidohen nga autoritetet tatimore. Vlerësimi bazohet në interpretimin e ligjeve tatimore që janë miratuar ose priten të miratohen në fund të periudhës së raportimit, dhe në ndonjë vendim gjyqësor apo vendimeve të tjera për çështje të tilla. Detyrimet për penalitetet, interesin dhe taksa të ndryshme nga tatimi mbi të ardhurat njihen në bazë të vlerësimit më të mirë të drejtimit për shpenzimin e kërkuar për të shlyer detyrimet në fund të periudhës raportuese.

33. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR

(a) Të përgjithshme

Funksioni i administrimit të riskut brenda Grupit zhvillohet në respekt të riskut financiar dhe operacional. Risku financiar përbëhet nga rreziku i tregut (duke përfshirë riskut e monedhës, rrezikun e normës së interesit dhe rrezikun e çmimeve të tjera), rrezikun e kreditimit dhe rrezikun e likuiditetit. Objektivat kryesorë të funksionit të drejtimit të riskut janë vendosja e kufijve të riskut dhe më pas sigurimi që një ekspozim ndaj risqeve është brenda këtyre kufijve. Risku operacional Funksionet operative të menaxhimit të riskut kanë për qëllim për të siguruar funksionimin e duhur të politikave dhe procedurave të brendshme, për të minimizuar rreziqet operacionale.

Bordi Drejtues ka përgjegjësi për themelimin dhe vëzhgimin e strukturës së administrimit të rrezikut. Bordi ka themeluar Komitetin e Aktiveve dhe Detyrimeve (ALCO) dhe Komitetin e Kredisë së Grupit, të cilët janë përgjegjës për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të administrimit të rrezikut. Bordi i Komiteteve përbëhet nga anëtarë ekzekutiv dhe jo-ekzekutiv dhe raportojnë rregullisht tek Bordi Drejtues.

Politikat e administrimit të rrezikut janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet e hasura nga Grupi, për të vendosur kufizime dhe kontrole dhe për të monitoruar zbatimin e këtyre kontroleve. Politikat e administrimit të rrezikut rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet, produktet dhe shërbimet e tregut. Grupi, nëpërmjet trajnimeve, standardeve dhe procedurave drejtuese, synon të zhvillojë një mjedis kontrolli të disiplinuar dhe konstruktiv, në të cilin çdo punonjës do të kuptojë rolin dhe detyrimet përkatëse.

Komiteti i Kontrollit është përgjegjës për monitorimin e përputhshmërisë me politikat dhe procedurat e administrimit të rrezikut dhe për të vlerësuar mjaftueshmërinë e strukturës së administrimit të rrezikut në lidhje me rreziqet e hasura nga Grupi. Komiteti i Kontrollit mbështetet nga Kontrolli i brendshëm i Grupit për të kryer funksionet e veta. Kontrolli i brendshëm vëzhgon në mënyrë të rregullt politikat dhe procedurat e administrimit të rrezikut dhe raporton rezultatet e vëzhgimeve tek Komiteti i Kontrollit.

(b) Rreziku i kreditimit

Grupi merr përsipër ekspozimin ndaj rrezikut të kredisë i cili është rreziku i humbjes financiare nëse klienti, apo pala e instrumentit financiar, nuk arrin të përmbushë detyrimet kontraktuale që rrjedhin nga detyrimi. Ky rrezik vjen kryesisht si rezultat i kredidhënies apo transakcione të tjera me palë prej të cilave rrjedhin aktive financiare.

Për qëllime raportimi të administrimit të kredisë, Grupi konsideron të gjitha elementët e ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë (si rreziku që rrjedh nga vetë klienti, pozicioni gjeografik dhe sektori).

Për qëllime të administrimit të rrezikut, rreziku i kredisë nga letrat me vlerë të tregtueshme trajtohet në mënyrë të pavarur, por raportohet si një komponent i ekspozimit të rrezikut të tregut.

Administrimi i rrezikut të kreditimit

Bordi i drejtuesve ka deleguar përgjegjësinë për administrimin e rrezikut tek Komiteti i Kreditimit të Grupit. Një divizion i veçantë i administrimit të rrezikut të kreditimit, i cili raporton te Komiteti i Kreditimit, është përgjegjës për mbikëqyrjen e rrezikut të kredisë duke përfshirë:

- Formulimin e politikave të kreditimit duke u konsultuar me njësitë e biznesit, duke mbuluar kërkesat për kolateral, përcaktimin e rrezikut dhe raportimin, procedurat ligjore dhe të dokumentimit, si dhe përputhshmërinë me ligjet dhe rregulloret në fuqi.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

33. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(b) Rrezik i kredisë (vazhdim)

- Themelimin e strukturës autorizuese për aprovimin dhe rinovimin e faciliteteve të kredisë. Komiteti i Kreditimit ose Bordi Drejtues i Grupit ka në dorë kufizimet për sa i përket autorizimeve të ndryshme.
- Mbikëqyrjen dhe vlerësimin e rrezikut të kreditimit. Komiteti i Kreditimit të Grupit vlerëson të gjitha ekspozimet ndaj rrezikut të kreditimit të cilat e kalojnë kufirin e vendosur, përpara se facilitetet të jenë të angazhuara ndaj klientëve nga njësitë përkatëse të biznesit. Rinovimet dhe rishikimet e faciliteteve janë subjekt i të njëjtit proces rishikimi
- Të kufizojë ekspozimin ndaj palëve, zonave gjeografike dhe industrive (për huatë dhe parapagimet) dhe sipas, bandën e klasifikimit të kredive dhe nivelin e kreditimit të institucionit financiar, likuiditetin e tregut dhe ndaj shteteve të ndryshme (për investimet në letra me vlerë).
- Zhvillimin dhe përdorimin e sistemit të vlerësimit të rrezikut të Grupit në mënyrë që të kategorizojë ekspozimin në bazë të shkallës së rrezikut të humbjeve financiare, dhe të fokusojë Drejtimin në rreziqet aktuale të Grupit. Sistemi i kategorizimit të rrezikut përdoret për të përcaktuar se kur duhet të krijohen fonde për zhvlerësime të mundshme kundrejt ekspozimeve specifike ndaj rrezikut të kreditimit. Sistemi aktual i kategorizimit të rrezikut konsiston prej dhjetë kategorish, të cilat reflektojnë shkallën e rrezikut të mospagimit dhe disponibilitetin e kolateraleve, ose lehtësime të tjera të rrezikut të kreditimit. Përgjegjësia për të caktuar nivelet e rrezikut është e niveleve që aprovojnë kredinë. Kategoritë e rrezikut janë subjekt i vëzhgimeve nga Divizioni i Administrimit të Rrezikut të Kreditimit të Grupit.
- Monitorimin e zbatimit të kufijve të aprovuar të ekspozimit nga njësitë e biznesit, duke përfshirë dhe ato për industrinë e zgjedhura, rrezikut të vendit dhe llojeve të produkteve. Divizioni i Administrimit të Rrezikut të Kredisë merr dhe shqyrton rregullisht raporte mbi cilësinë e kreditimit dhe ndërmerr veprime përkatëse korrigjuese.
- Sigurimin e këshillave, udhëzimeve dhe aftësi të specializuara njësisive të biznesit për të zhvilluar praktikat më të mira për administrimin e rrezikut të kreditimit në të gjithë Grupin.

Çdo njësi biznesi duhet të zbatojë politikat dhe procedurat e Grupit për administrimin e rrezikut të kreditimit. Kontrolli i brendshëm kryen në mënyrë të rregullt kontrole ndaj njësisive të biznesit dhe Divizionit të Administrimit të Rrezikut të Kredisë.

Ekspozimi maksimal i Grupit ndaj rrezikut të kredisë është reflektuar në vlerat kontabël të aktiveve financiare në pasqyrë e pozicionit financiar. Për garancitë dhe angazhimet për të zgjeruar kredinë, ekspozimi maksimal ndaj riskut të kredisë është shuma e angazhimit. Referojuni shënimit 10. Rreziku i kreditit zbutet nga kolateralit dhe përmirësime të tjera të kredisë siç paraqitet në shënimin 10.

Grupi strukturon nivelet e riskut të kredisë që ai ndërmerr duke vendosur limite në shumën e rrezikut të pranuar në lidhje me një huamarrës, apo grupe huamarrësish, dhe për segmentet gjeografike dhe të industrisë. Kufijtë në nivelin e rrezikut të kredisë nga produkti dhe të sektorit të industrisë janë miratuar rregullisht nga drejtimi. Rreziqet të tilla monitorohen mbi baza të përtëritshme dhe janë subjekt i një rishikimi vjetor, apo më të shpeshtë.

Kërkesat për kredi të ngritura nga menaxherët përkatës të marrëdhënieve me klientët i kalohen në të komisionit përkatës të kredisë për miratimin e kufirit të kredisë. Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë administrohet, pjesërisht me marrjen e kolateraleve dhe garancive të korporatave dhe personale. Për të monitoruar ekspozimet e rrezikut të kreditit, raportet e rregullta janë të prodhuara nga zyrtarët e departamentit të kredisë në bazë të një analize të strukturuar duke u fokusuar në biznesin e konsumatorit dhe performancën financiare. Çdo ekspozimi i rëndësishëm për klientët me përkeqësimit kreditore i raportohen dhe rishikohen nga Bordi i Drejtorëve dhe Komiteti i Kredisë së Grupit. Grupi përdor vlerësime të brendshme të formalizuara të kredisë për të monitoruar ekspozimin ndaj riskut të kreditor. Drejtimi i monitoron dhe ndjek balancat në vonesë. Departamenti i kredisë së Bankës rishikon analizën e maturitetit të së tepricës së kredisë dhe ndjek balancat në vonesë. Menaxhimi e konsideron të përshtatshëm paraqitjen e maturitetit dhe informacione të tjera në lidhje me rrezikun e kredisë të paraqitura në shënimet shpjeguese 8,9,10.

Rreziku i kredisë për zërat jashtë bilancit përcaktohet si mundësia për mbajtjen e një humbje si rezultat i dështimit i një pale tjetër për një instrument financiar për të kryer në përputhje me kontratën. Grupi përdor politikat e njëjta të kredisë në marrjen e detyrimeve të kushtëzuara siç bën për instrumenteve financiare në bilanc, të krijuara përmes miratimeve të kreditit, kufijve të kontrollit të riskut dhe procedurave të monitorimit.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

33. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(c) Rreziku i tregut

Grupi merr përsipër ekspozime të rrezikut të tregut. Rreziqet e tregut lindin nga pozicionet e hapura në : (a) monedha, (b) normat e interesit dhe (c) produktet e të kapitalit të gjithë të cilat janë të ekspozuar ndaj lëvizjeve të përgjithshme dhe specifike të tregut. Drejtimi vendos limite në vlerën e rrezikut që mund të jenë të pranueshme. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. Megjithatë, përdorimi i kësaj qasjeje nuk i ndalon humbjet jashtë këtyre kufijve në rast të lëvizjeve të mëdha të tregut. Objektivi i administrimit të rrezikut të tregut është të manaxhojë dhe kontrollojë që ekspozimi ndaj rrezikut të tregut të jetë brenda parametrave të pranueshëm, ndërkohë që optimizon kthimin nga rreziku.

Administrimi i rrezikut të tregut

Grupi e ndan ekspozimin ndaj rrezikut të tregut në portofole të tregtueshme dhe jo të tregtueshme. Portofolet e tregtueshme përfshijnë pozicione që lindin nga lëvizjet e tregut bashkë me aktivet dhe detyrimet financiare që drejtohen mbi bazën e vlerës së drejtë.

Autoriteti i përgjithshëm për rrezikun e tregut i është dhënë ALCO-s. Departamenti i Rrezikut të Grupit është përgjegjës për zhvillimin e politikave të detajuara të manaxhimit të rrezikut (subjekt ndaj rishikimit dhe aprovimit nga ALCO) dhe për mbikqyrjen ditore të implementimit të tyre. Grupi është i ekspozuar ndaj ndikimeve të ndryshimeve në kurset e këmbimit në pozicionin financiar dhe flukseve të parave. Mjeti parësor i përdorur për matjen dhe kontrollin e rrezikut të tregut brenda portofolit të tregtueshëm të Grupit është vlera me rrezik (VaR). VaR i rrezikut një portofoli të tregtueshëm është humbja e vlerësuar që do të shfaqet në një portofol gjatë një periudhe të caktuar kohe (periudha e mbajtjes) si rrjedhojë e lëvizjeve të pafavorshme të tregut me një probabilitet të specifikuar (niveli i besueshmërisë).

Ekspozimi ndaj rrezikut të kursit të këmbimit

Grupi është e ekspozuar ndaj rrezikut të kursit të këmbimit për shkak të transaksioneve në monedhë të huaj. Duke qënë se Grupi i prezanton pasqyrat e tij financiare të konsoliduara në Lek, pasqyrat e konsoliduara financiare të Grupit ndikohen nga lëvizjet e kursit të këmbimit ndërmjet Lek-ut dhe monedhave të tjera. Bordi i Drejtorëve vendos limitet e niveleve të ekspozimit për të dyja pozicionet; brenda ditës dhe gjatë natës “overnight”, të cilat monitorohen çdo ditë nga Thesari dhe Zyra e ndërmjetme.

Tabela e mëposhtme përmbledh ekspozimin e Grupit ndaj riskut të kursit të këmbimit për periudhën e raportimit:

	31 dhjetor 2016			31 dhjetor 2015		
	Aktive financiare monetare	Pasive financiare monetare	Pozicioni neto	Aktive financiare monetare	Pasive financiare monetare	Pozicioni neto
LEK	119,537,347	113,211,407	6,325,940	134,733,783	115,333,623	19,400,161
US Dollars	20,368,136	15,431,666	4,936,470	20,803,426	15,180,281	5,623,145
Euro	116,358,145	106,314,125	10,044,020	122,129,907	121,285,372	844,535
Të tjera	7,610,378	7,522,966	87,412	6,367,317	6,368,983	(1,666)
Totali	263,874,006	242,480,164	21,393,842	284,034,433	258,168,259	25,866,174

Grupi gjithashtu përgatit rregullisht teste stresi për të matur ndikimin e ekspozimit ndaj rrezikut të kursit të këmbimit të monedhës së huaj. Tabela e mëposhtme paraqet ndjeshmërinë e fitimit ose humbjes për ndryshime të arsyeshme të mundshme në kurset e këmbimit të aplikuara në fund të periudhës raportuese në krahasim me monedhën e paraqitjes, me variablat e tjerë të mbajtur të pandryshuar:

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

33. ADMINISTRIMI I RREZIKUR FINANCIAR (VAZHDIM)

(c) Rreziku i tregut (vazhdim)

	31 dhjetor 2016		31 dhjetor 2015	
	Ndikimi në fitim - humbje	Ndikimi në kapital	Ndikimi në fitim - humbje	Ndikimi në kapital
<i>Në mijë lekë</i>				
Dollari amerikan fuqizohet me 10% (2015: fuqizohet me 10%)	(2,531)	(2,531)	411	411
Dollari amerikan dobësohet me 10% (2015: dobësohet me 10%)	2,531	2,531	(411)	(411)
Euro fuqizohet me 10% (2015: fuqizohet me 10%)	1,358,478	1,358,478	640,759	640,759
Euro dobësohet me 10% (2015: dobësohet me 10%)	(1,358,478)	(1,358,478)	(637,180)	(637,180)
Të tjera fuqizohen me 10% (2015: fuqizohen me 10%)	6,415	6,415	(374)	(374)
Të tjera dobësohen me 10% (2015: dobësohen me 10%)	(6,415)	(6,415)	374	374

Ekspozimi ndaj rrezikut të normave të interesit

Grupi merr përsipër ekspozimin ndaj efekteve të luhatjeve në nivelet ekzistuese të normave të interesit të tregut në pozicionin e saj financiar dhe flukseve të parasë. Marzhet e interesit mund të rritet si rezultat i ndryshimeve të tilla, por mund të zvogëlojë ose të krijojë humbje në rast se lëvizje të papritura të lindin. Rreziku i normës së interesit menaxhohet kryesisht nëpërmjet diferencat midis normave të interesit të monitorimit dhe duke pasur limite paraprakisht të miratuara për grupe “reprising”. ALCO është organi që monitoron zbatimin eith këtyre kufijve dhe ndihmohet nga administrimin e rrezikut në veprimtarinë e saj e ditë-për-ditë e monitorimit. Administrimi i rrezikut të normave të interesit mbështetet edhe nga monitorimi i ndjeshmërisë së aktiveve dhe detyrimeve të Grupit ndaj skenarëve të ndryshëm të interesave standard dhe jo standard. Skenarët standard, të cilët merren në konsideratë në mënyrë të rregullt, përfshijnë 100 pika bazë (pb) rënie ose ngritje paralele në të gjitha normat e brendshme të kthimit. Më poshtë është paraqitur analiza e ndjeshmërisë ndaj rënies dhe ngritjes së normës së interesit (duke marrë parasysh që nuk ka lëvizje asimetrike në normën e kthimit dhe një pozicion financiar konstant).

Nëse normat e interesit ka qenë 100 pikë bazë më e ulët (2015: [100] pikë bazë më e ulët, me variablat e tjerë të mbajtur të pandryshuar, fitimi do të ishte 1,753,661 mijë LEK (2015: 751,881 mijë lekë) më i lartë. Nëse normat e interesit ka qenë 100 pikë bazë më e lartë (2015: [100] pikë bazë më e lartë), me variablat e tjerë të mbajtur të pandryshuar, fitimi do të ishte 2,223,248 mijë LEK (2015: 414,300 mijë lekë) më i ulët.

2016

	Skenari deri në një vit	
	100 bp	100 bp
	Rritje	Rënie
Ndikimi në fitim/(humbje)	1,753,661	(2,223,248)

2015

	Skenari deri në një vit	
	100 bp	100 bp
	Rritje	Rënie
Ndikimi në fitim/(humbje)	751,881	(414,300)

Ekspozimi ndaj rrezikut të normave të interesit manaxhohet nga departamenti i Thesarit, i cili përdor investimet në letra me vlerë, huatë dhe depozitat ndaj bankave për të manaxhuar ekspozimin total të Grupit nga aktivitetet e tij tregtuese dhe jo-tregtuese.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016

*(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)***33. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)****(c) Rreziku i tregut (vazhdim)**

Më poshtë paraqitet një përmbledhje e analizës së rëçimit të normave të interesit të Grupit:

	31 dhjetor 2016						
	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 muaj deri në 12 muaj	Mbi 1 vit	Pa specifikuar	Totali
Aktivët							
Paraja dhe ekuivalentët e saj	57,046,334	-	-	-	-	-	57,046,334
Shuma të kushtëzuara	21,628,345	-	-	-	-	-	21,628,345
Investime të tregtueshme	30	1,729,254	1,641,805	746,283	10,081,603	-	14,198,975
Investime të mbajtura deri në maturim	16,152,996	4,574,205	11,376,216	17,260,653	28,469,412	-	77,833,482
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	-	-	-	2,528,780	-	2,528,780
Hua dhe paradhënie për klientët	17,059,529	16,602,25	19,429,815	39,028,182	5,740,753	(7,268,592)	90,591,932
Totali	111,887,234	22,905,704	32,447,836	57,035,118	46,820,548	(7,268,592)	263,827,848
Detyrimet							
Detyrime ndaj institucioneve financiare	4,329,408	-	-	-	-	-	4,329,408
Detyrime ndaj klientëve	170,154,752	12,200,230	8,942,118	37,002,521	927,154	-	229,226,775
Detyrime të tjera	2,335,040	10,232	38,208	-	-	-	2,383,480
Borxhi i varur	-	-	-	-	8,965,577	-	8,965,577
Total	176,819,200	12,210,462	8,980,326	37,002,521	9,892,731	-	244,905,240
Pozicioni neto më 31 dhjetor 2016	(64,931,966)	10,695,242	23,467,510	20,032,597	36,927,817	(7,268,592)	18,922,608

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016

*(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)***33. ADMINISTRIMI I REZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)****(c) Rreziku i tregut (vazhdim)**

							31 dhjetor 2015	
	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 muaj deri në 12 muaj	Mbi 1 vit	Pa specifikuar	Totali	
Aktivët								
Paraja dhe ekuivalentët e saj	77,936,475	120,000	-	-	-	-	78,056,475	
Shuma të kushtëzuara	28,632,318	-	-	-	-	-	28,632,318	
Investime të tregtueshme	160	557,108	1,217,541	3,859,968	15,363,266	-	20,998,043	
Investime të mbajtura deri në maturim	3,981,088	6,920,289	5,844,383	15,569,095	19,640,303	-	51,955,158	
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	-	-	450,310	2,973,548	-	3,423,858	
Hua dhe paradhënie për klientët	11,883,652	15,492,645	15,628,060	56,446,880	2,389,827	(944,367)	100,896,697	
Totali	122,433,693	23,090,042	22,689,984	76,326,253	40,366,944	(944,367)	283,962,549	
Detyrimet								
Detyrime ndaj institucioneve financiare	2,232,929	-	-	-	-	-	2,232,929	
Detyrime ndaj klientëve	151,013,799	21,012,189	16,423,649	56,218,298	2,116,869	-	246,784,804	
Detyrime të tjera	1,941,971	9,303	-	-	-	23,809	1,975,083	
Borxhi i varur	-	-	-	-	9,107,088	-	9,107,088	
Total	155,188,699	21,021,492	16,423,649	56,218,298	11,223,957	23,809	260,099,904	
Pozicioni neto më 31 dhjetor 2015	(32,755,006)	2,068,550	6,266,335	20,107,955	29,142,987	(968,176)	23,862,645	

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

33. ADMINISTRIMI I RREZIKUR FINANCIAR (VAZHDIM)

(d) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Grupi nuk do të jetë në gjendje të shlyejë detyrimet e saj financiare në kohën e duhur. Grupi është e ekspozuar në kërkesa ditore nga burimet e saj të disponueshme të parasë nga depozitat një ditore, llogaritë rrjedhëse, depozitat e maturuara, shtesat e kredive, garancitë dhe kërkesa të tjera për shlyerje në para të instrumentave derivateve.

Administrimi i rrezikut të likuiditetit.

Qëndrimi i Grupit në administrimin e likuiditetit është të sigurojë vazhdimisht likuiditet të mjaftueshëm për të shlyer detyrimet si në kushte normale ashtu edhe në kushte të pafavorshme, pa pësuar humbje të papranueshme apo të rrezikojë të dëmtojë emrin e saj.

Departamenti i Thesarit merr informacion nga njësitë e tjera për sa i përket rrezikut të aktiveve dhe detyrimeve financiare dhe rrjedhjeve të ardhshme të parave, që rezultojnë nga aktivitetet e ardhshme të projektuara. Në bazë të këtij informacioni, Departamenti i Thesarit mban një portofol me aktive afatshkurtra likuide, i përbërë kryesisht nga letra me vlerë me afat të shkurtër, hua dhe paradhënie ndaj Grupeve të tjera, dhe facilitete të tjera midis grupeve, për të siguruar një nivel të mjaftueshëm likuiditeti të Grupit. Kërkesat e njësisë të biznesit për likuiditet plotësohen nga Departamenti i Thesarit, i cili jep hua afat-shkurtra dhe afat-gjata për të mbuluar ndryshimet afat-shkurtra dhe për financimet afat-gjata.

Pozicioni ditor i likuiditetit monitorohet dhe testohet në mënyrë të rregullt nëpërmjet skenarëve të ndryshëm që mbulojnë kushte normale dhe të pafavorshme të tregut. Të gjitha politikat dhe procedurat janë subjekt i rishikimeve dhe aprovimeve nga ALCO.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016

*(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)***33. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)****(d) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)**

Tabela e mëposhtme paraqet rrjedhjet e paaktualizuara të parave të detyrimeve financiare të Grupit dhe angazhimeve të panjohura të huave në bazë të maturitetit më të hershëm kontraktual. Rrjedhjet e pritshme të parave nga këto instrumenta variojnë shumë nga kjo analizë. Për shembull, depozitat pa afat të klientëve priten të kenë një gjendje të qëndrueshme ose në rritje dhe angazhimet e panjohura të huave nuk priten të përdoren menjëherë

Maturitetet kontraktuale të aktiveve dhe detyrimeve financiar.

							31 dhjetor 2016
	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 muaj deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Pa specifikuar	Totali
Aktive							
Paraja dhe ekuivalentët e saj	57,046,334	-	-	-	-	-	57,046,334
Shuma të kushtëzuara	21,628,345	-	-	-	-	-	21,628,345
Investime të tregtueshme	30	1,729,254	1,641,805	746,283	10,081,603	-	14,198,975
Investime të mbajtura deri në maturim	16,152,996	4,574,205	11,376,216	17,260,653	28,469,412	-	77,833,482
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	-	-	-	2,528,780	-	2,528,780
Hua dhe paradhënie klientëve, neto	18,239,464	13,362,057	11,592,586	22,109,513	45,079,096	(19,790,784)	90,591,932
Totali	113,067,169	19,665,516	24,610,607	40,116,449	86,158,891	(19,790,784)	263,827,848
Detyrime							
Detyrime ndaj institucioneve financiare	4,329,408	-	-	-	-	-	4,329,408
Detyrime ndaj klientëve	170,154,752	12,200,230	8,942,118	37,002,521	927,154	-	229,226,775
Detyrime të tjera	2,335,040	10,232	38,208	-	-	-	2,383,480
Borxhi i varur	-	-	-	461,202	9,287,323	-	9,748,525
Totali	176,819,200	12,210,462	8,980,326	37,463,723	10,214,477	-	245,688,188
Garanci edhe angazhime	2,020,040	3,705,018	2,599,321	5,456,213	8,728,289	-	22,508,881
Rreziku i likuiditetit në 31 dhjetor 2016	(65,772,071)	3,750,036	13,030,960	(2,803,487)	67,216,125	(19,790,784)	(4,369,221)
Kumulative	(65,772,071)	(62,022,035)	(48,991,075)	(51,794,562)	15,421,563	(4,369,221)	-

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016

*(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)***33. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)****(d) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)**

							31 dhjetor 2015
	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 muaj deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Pa specifikuar	Totali
Aktive							
Paraja dhe ekuivalentët e saj	77,936,475	120,000	-	-	-	-	78,056,475
Shuma të kushtëzuara	28,632,318	-	-	-	-	-	28,632,318
Investime të tregtueshme	160	557,108	1,217,541	3,859,968	15,363,266	-	20,998,043
Investime të mbajtura deri në maturim	3,981,088	6,920,289	5,844,383	15,569,095	19,640,303	-	51,955,158
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	-	-	450,310	2,973,548	-	3,423,858
Hua dhe paradhënie klientëve, neto	14,316,695	12,698,772	7,832,025	33,490,404	46,272,855	(13,714,055)	100,896,696
Totali	124,866,736	20,296,169	14,893,949	53,369,777	84,249,972	(13,714,055)	283,962,548
Detyrime							
Detyrime ndaj institucioneve financiare	2,232,929	-	-	-	-	-	2,232,929
Detyrime ndaj klientëve	151,013,799	21,012,189	16,423,649	56,218,298	2,116,869	-	246,784,804
Detyrime të tjera	1,941,971	9,303	-	-	-	170,611	2,121,885
Borxhi i varur	-	-	-	-	9,107,088	-	9,107,088
Totali	155,188,699	21,021,492	16,423,649	56,218,298	11,223,957	170,611	260,246,706
Garanci edhe angazhime	1,175,595	1,623,309	1,798,917	8,868,863	12,164,492	-	25,631,176
Rreziku i likuiditetit në 31 dhjetor 2015	(31,497,558)	(2,348,632)	(3,328,617)	(11,717,384)	60,861,523	(13,884,666)	(1,915,334)
Kumulative	(31,497,558)	(33,846,190)	(37,174,807)	(48,892,191)	11,969,332	(1,915,334)	-

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

33. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(e) Rreziku Operacional

Rreziku operacional është rreziku i humbjes së drejtpërdrejtë apo të tërthortë, që vjen si rezultat i nje sërë shkaqesh të lidhura me proceset, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën e Grupit, dhe nga faktorë të jashtëm të ndryshëm nga rreziqet e kreditimit, tregut dhe likuiditetit, të tilla si ato që lindin nga kërkesat ligjore dhe rregulluese si edhe nga standardet përgjithësisht të pranuar të sjelljes korporative. Rreziqet operative lindin si pasojë e të gjithë operacioneve të Grupit dhe shqyrtohen nga të gjitha njësitë e biznesit.

Objektivi i Grupit është të manaxhojë rrezikun operacional në mënyrë që të balancojë shmangien e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të Grupit me kosto efektive, si edhe të shmangë procedurat e kontrollit të cilat kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin.

Përgjegjësia parësore për zhvillimin dhe implementimin e kontrolleve për të adresuar rrezikun operacional i caktohet Drejtimin të Lartë për çdo njësi biznesi. Kjo përgjegjësi mbështetet nga zhvillimi i standardeve të përgjithshme të Grupit për manaxhimin e rrezikut operacional në fushat e mëposhtme:

- kërkesa për ndarjen e duhur të detyrave, duke përfshirë dhe autorizimin e pavarur të transaksioneve
- kërkesa për bashkërendimin dhe monitorimin e transaksioneve
- përputhja me kërkesat ligjore dhe rregullative
- dokumentim i kontrolleve dhe i procedurave
- kërkesa për vlerësimin periodik të rreziqeve operationale të analizuara dhe përshtatshmërinë e kontrolleve dhe procedurave për të adresuar rreziqet e identifikuara
- kërkesa për raportimin e humbjeve operationale dhe veprimet rregullues të propozuar
- zhvillimi i planeve rastësore
- trajnim dhe zhvillim profesional
- standardet etike dhe të biznesit
- zvogëlim i rrezikut, duke përfshirë sigurim në rastet kur është efektiv.

Pajtimi me standardet e Grupit mbështetet nga një program kontrollesh periodike të ndërmarra nga Kontrolli i Brendshëm. Rezultatet e kontrolleve të bëra nga Kontrolli i Brendshëm diskutohen së bashku me Manaxhimin e njësisë së biznesit me të cilën lidhen, me përmbledhjet e dorëzuara Komitetit të Kontrollit dhe Drejtimin të Lartë të Grupit.

34. ADMINISTRIMI I KAPITALIT

Objektivat e Bankes për menaxhimin e kapitalit janë (i) të jetë në përputhje me kërkesat e kapitalit të vendosura nga Banka Qendrore e Shqipërisë dhe (ii) për të ruaj aftësinë e Grupit për të vazhduar në vijimësi.

Kapitali rregullator

Banka monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit të saj duke përdorur, përveç masave të tjera, rregullat dhe raportet e vendosura nga rregullatori Shqiptar, Banka e Shqipërisë (“BSh”), e cila përfundimisht përcakton kapitalin ligjor që kërkohet për përforsimin e biznesit të saj. Rregullorja “Mbi mjaftueshmërinë e kapitalit” është nxjerrë në vijim të Ligjit No. 8269 datë 23 dhjetor 1997 “Mbi Bankën e Shqipërisë” dhe “Ligji Bankar i Republikës së Shqipërisë”.

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit është raporti i kapitalit rregullator me aktivet me rrezik dhe zërat jashtë bilancit, të shprehur në përqindje. Minimumi i kërkuar nga Banka e Shqipërisë për Raportin e Mjaftueshmërisë së Kapitalit është 12%. Raporti i modifikuar i Mjaftueshmërisë së Kapitalit është raporti i kapitalit bazë mbi aktivet me rrezik të ponderuar dhe zërat jashtë bilancit, të shprehur në përqindje. Norma minimale e modifikuar e mjaftueshmërisë së kapitalit është 6%.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

34. ADMINISTRIMI I KAPITALIT (VAZHDIM)

Aktivet e Ponderuara për Rrezik

Aktivet ponderohen në përputhje me kategoritë e gjera të rrezikut kombëtar, të cilave i caktohet një peshë rreziku në përputhje me sasinë e kapitalit të pashlyer që është i nevojshëm për mbështetjen e tyre. Aplikohen pesë kategori të ponderimit të rrezikut (0%, 20%, 50%, 100%, 150%); për shembull instrumentat e tregut të parasë kanë një peshë zero në rrezik që do të thotë që për mbajtjen e këtyre aktiveve nuk nevojitet kapital. Aktivet afatgjata materiale mbajnë një peshë 100% të rrezikut, që do të thotë se duhet të mbështeten nga një kapital i njëjtë me 12% të vlerës kontabël. Krediti jashtë bilancit, që lidhet me angazhimet, gjithashtu merret në konsideratë. Me pas, sasitë peshohen me rrezikun duke përdorur të njëjtën përqindje si për aktivet në bilanc.

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Totali i aktiveve të ponderuara me rrezik	132,853,009	142,371,584
Kapitali rregullator	22,570,748	25,295,831
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	16.99%	17.77%

Politika e Bankës është që të mbajë një bazë të fortë kapitali të tillë që të mbajë besueshmërinë e investitorit, kreditorit dhe tregut dhe të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit. Impakti i nivelit të kapitalit në kthimet për aksion njihet gjithashtu dhe Banka njeh nevojën për të mbajtur një balancë ndërmjet kthimeve më të larta të mundshme nëpërmjet levave financiare dhe avantazheve të sigurisë që vijnë nga një pozicion më i qëndrueshëm dhe i favorshëm i kapitalit. Banka dhe operacionet e saj rregullative kanë qenë në përputhje me të gjitha kërkesat e kapitalit të vendosura nga jashtë gjatë të gjithë periudhës.

Kapitali rregullator i Shoqërive Administruese të fondeve të pensioneve vullnetare dhe fondeve investuese (filiali i Bankës)

Shoqëritë Administruese të fondeve të pensioneve vullnetare dhe fondeve investuese, bazuar në ligjin 10197 dhe 10198 datë 10 dhjetor 2009, në çdo kohë duhet të kenë një kapital të paktën 15,625 mijë Lek, i cili llogaritet duke zbritur detyrimet nga aktivet në pozicionin financiar të Fondit. Kur vlera neto e aktiveve në fondet e pensionit, të administruara nga shoqëria administruese, e kalon vlerën 31,250 milion Lek, shoqëria administruese duhet ta rrisë kapitalin, në mënyrë që shtesa e kapitalit të jetë të paktën e barabartë me 0,02% të vlerës me të cilën vlera neto e aktiveve të fondeve të administruara kalon pragun e përmendur. Megjithatë nuk është e nevojshme që kapitali të kalojë vlerën 1,250,000 mijë Lek. Më 31 dhjetor 2016 dhe 2015 Raiffeisen INVEST është në përputhje me kërkesat ligjore për kapital rregullator.

Kapitali rregullator i shoqërive të qiradhënies financiare (filiali i Bankës)

Bazuar në rregulloren e Bankës së Shqipërisë "Për liçencimin e subjekteve jobanka" aktiviteti i qirasë financiare përfshihet në aktivitetet që kryejnë subjektet jobanka dhe përveç të tjerave, kërkesa për kapitalin minimal për fillimin e aktivitetit është 100,000 mijë Lek. Më 31 dhjetor 2016 dhe 2015, Raiffeisen Leasing sh.a. është në përputhje me kërkesat ligjore për kapital rregullator.

Politika e Grupit është që të mbajë një bazë të fortë kapitali të tillë që të mbajë besueshmërinë e investitorit, kreditorit dhe tregut dhe të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit. Impakti i nivelit të kapitalit në kthimet për aksion njihet gjithashtu, dhe Grupi njeh nevojën për të mbajtur një balancë ndërmjet kthimeve më të larta të mundshme nëpërmjet levave financiare dhe avantazheve të sigurisë që vijnë nga një pozicion më i qëndrueshëm dhe i favorshëm i kapitalit.

Grupi dhe operacionet e tij rregullative individuale kanë qenë në përputhje me të gjitha kërkesat e kapitalit të vendosura nga jashtë, gjatë gjithë vitit.

Nuk ka pasur ndryshime të rëndësishme në administrimin e kapitalit të Grupit gjatë vitit.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

35. ENTITETET E STRUKTURUARA TË PAKONSOLIDUARA

Bazuar në kërkesat e SNRF 10, ekspozimi ndaj kthimeve të ndryshueshme duhet të jetë shumë më lart se ekspozimi nga tarifat e menaxhimit të nivelit të tregut të aktiveve, në mënyrë që të merret në konsideratë konsolidim i fondeve që menaxhohen nga subjekti, në pasqyrat financiare. Ky nuk është rasti për Grupin, i cili ka të drejtë të 1,5% të vlerës neto të aktiveve të fondeve të investimit. Më tej, Grupi nuk ka në pronësi ndonjë njësi të investimeve në fondin e pensione apo në fondet e investimeve. Aktivitetet e Fondit menaxhohen në formë unazë nga Shoqëria Administruese (filial i grupit). Sipas legjislacionit Shqiptar për fondet e pensione dhe fondet e investimeve, titulli ligjor mbi aktivitetet e Fondit mbetet me kontribuesit. Si pasojë, Grupi nuk ka konsoliduar ndonjë prej fondeve të administruara nga një prej filialeve të tij në pasqyrat financiare të konsoliduara 2016. Informacioni në lidhje me subjektet e pakonsoliduara të strukturuar është si vijon:

	Per vitin e mbyllur deri më 31 dhjetor 2016		31 dhjetor 2016	
	Të ardhura për vitin	Vlera e mbartur e aktiveve të njohura për ekspozim ndaj entitetit	Vlera e mbartur e detyrimeve të njohura për ekspozim ndaj entitetit	Ekspozimi maksimal ndaj humbjes nga interesi të entitetit
<i>Në mijë lekë</i>				
Fondi Prestigj	705,393	51,823,002	155,692	51,667,310
Fondi i pensionit	5,545	416,490	4,283	412,208
Fondi Euro	197,145	13,634,995	28,560	13,606,434
TOTAL	908,083	65,874,487	188,535	65,685,952

36. ANGAZHIME DHE DETYRIME TË MUNDSHME

	31 dhjetor 2016		31 dhjetor 2015	
	Lek	Monedhë e huaj	Totali	Totali
<i>Detyrime të mundshme</i>				
Garanci bankare të lëshuara	1,261,112	6,782,191	8,043,303	9,907,078
Letër kredi	-	1,906,145	1,906,145	2,763,180
Linja të papërdorura krediti	3,867,341	7,205,139	11,072,480	11,936,975
Totali	5,128,453	15,893,475	21,021,928	24,607,233

Pjesa më e madhe e garancive bankare dhe letër kredive të mësipërme janë për periudha kohore më pak se një vit dhe kanë si kolateral depozitat e bllokuara të klientëve.

Angazhimet për qiratë e zakonshme operative

Grupi ka hyrë në angazhime të pakthyeshme qiraje të zakonshme operative për Drejtorinë e Përgjithshme dhe degët. Angazhime të tilla më 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015 janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Jo më vonë se 1 vit	336,286	360,779
Më vonë se 1 vit dhe jo më vonë se 5 vjet	769,681	915,602
Totali	1,105,967	1,276,381

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

37. VLERA E DREJTË E AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE

Matjet e vlerës së drejtë analizohen nga niveli në hierarkinë e vlerës së drejtë si më poshtë: (i) niveli parë janë një matje me çmime të kuotuar (të parregulluara) në tregje aktive për aktive ose detyrime të njëjta, (ii) matjet e nivelit të dytë janë teknika të vlerësimit me të gjitha inputet materiale të vëzhgueshme për aktivin ose pasivin në mënyrë të drejtpërdrejtë (që është, si çmimet) ose indirekt (domethënë, rrjedhin nga çmimet), dhe (iii) të nivelit të tre matjet janë vlerësimet jo të bazuara në të dhëna të vëzhgueshme në treg (pra, jo të inputeve vëzhgueshme). Drejtimi aplikon gjykimin në kategorizimin e instrumenteve financiare duke përdorur hierarkinë e vlerës së drejtë. Nëse matja e një vlere të drejtë përdor të dhëna të vëzhgueshme që kërkojnë rregullim të rëndësishëm, ajo matje është matje e Nivelit 3. Rëndësia e një inputi vlerësimi vlerësohet kundrejt matjen e vlerës së drejtë në tërësinë e tij. Matjet e përsëritura të vlerës së drejtë janë ata që standarde të kontabilitetit kërkojnë ose lejojnë në pasqyrën e pozicionit financiar në fund të çdo periudhe raportuese. Vlerat e drejta të analizuar nga niveli në hierarkinë e vlerës së drejtë dhe vlerat kontabël të aktiveve jo të matura me vlerën e drejtë janë si më poshtë:

	2016			Totali
	Vlera e drejtë Nivel 1	Vlera e drejtë Nivel 2	Vlera e drejtë Nivel 3	
Hua dhe paradhenie me bankat	-	15,298,756	18,195,896	33,494,652
Hua dhe paradhenie për klientët	-	-	110,038,031	110,038,031
Letrat me vlerë të tregëtueshme	-	14,198,975	-	14,198,975
Investime të mbajtura në maturim	-	78,111,054	-	78,111,054
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	6,841,526	-	6,841,526
Detyrime nga bankat	-	22,616	4,306,792	4,329,408
Depozita nga klientet	-	-	229,165,584	229,165,584
Borxhi i varur	-	8,965,577	-	8,965,577
Garanci dhe angazhime	-	131,825	22,312,147	22,443,972
	2015			Totali
	Vlera e drejtë Nivel 1	Vlera e drejtë Nivel 2	Vlera e drejtë Nivel 3	
Hua dhe paradhenie me bankat	-	30,064,621	29,376,864	59,441,485
Hua dhe paradhenie për klientët	-	-	100,896,697	100,896,697
Letrat me vlerë të tregëtueshme	-	20,998,043	-	20,998,043
Investime të mbajtura në maturim	-	52,522,296	-	52,522,296
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	6,841,526	-	6,841,526
Detyrime nga bankat	-	4,811	2,228,118	2,232,929
Depozita nga klientet	-	-	246,794,215	246,794,215
Borxhi i varur	-	9,107,088	-	9,107,088
Garanci dhe angazhime	-	1,639,967	22,967,266	24,607,233

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

37. VLERA E DREJTË E AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE (VAZHDIM)

Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshin depozita ndërmjet bankave dhe mjete të tjera në procesin e arkëtimit. Duke qënë se këto balanca kanë afat të shkurtër dhe janë me norma interesi të ndryshueshme, vlera e drejtë e tyre është pothuajse e barabartë me vlerën kontabël.

Investimet në letrat me vlerë

Investimet në letrat me vlerë përfshijnë bono thesari dhe obligacione të qeverisë. Vlera e drejtë e tyre llogaritet duke përdorur modelin e rrjedhjeve të skontuara të parave bazuar në normën e brendshme aktuale të kthimit e përshtatshme për maturitetin e mbetur. Instrumentat e mbajtur deri në maturim klasifikohen në nivelin 2 sepse tregu për këta instrumente është më pak aktiv.

Hua dhe paradhënie klientëve

Huatë dhe paradhëniet mbarten me vlerën e mbetur pakësuar nga provigjonet. Portofoli i huave të Grupit ka një vlerë të drejtë të barabartë me vlerën e tyre kontabël për shkak të afatit të shkurtër ose normave të interesit të afërta me normat e tregut. Pjesa më e madhe e portofolit të huave është subjekt i riçmimeve brenda një viti.

Detyrime nga/ ndaj bankave dhe institucioneve financiare

Vlera e drejtë e huave dhe paradhënieve ndaj bankave dhe institucioneve financiare është pothuajse e barabartë me vlerën e tyre të mbartur për shkak të afatit të shkurtër ose normave të interesit të përafërta me normat e tregut

Depozita nga klientët

Vlera e drejtë e depozitave pa afat, që përfshin dhe depozitat pa interes, është vlera që i paguhet klientit sipas kërkesës.

Borxhi i varur

Vlera e drejtë e borxhit të varur ka një vlerë të drejtë që i afrohet vlerës së tij kontabël për shkak të normës së tij të interesit që i përafrohet normave të tregut.

Garancitë dhe angazhimet

Vlera e drejtë e garancive dhe angazhimeve, kryesisht përbëhen nga primet e paamortizuara dhe të pranuar për lëshimin e garancive.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

37. VLERA E DREJTË E AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE (VAZHDIM)**Sensitiviteti i vlerës së drejtë**

Përshkrimi i teknikës së vlerësimit dhe përshkrimi i inputeve të përdorura në matjen e vlerës së drejtë për të nivelit 2 matjet në 31 dhjetor 2016 ishte si më poshtë:

Në mijë LEK

	Vlera e drejtë	Teknika e vlerësimit	Inputet e përdorura
Aktivitet financiar me vlerën e drejtë			
<i>Letra me vlerë të tregtueshme</i>			
Bono thesari shqiptare	89,718	Rrjedha e parasë e skontuar (RPS)	Kurba e bonove qeveritare
Obligacione qeveritare	14,106,796	RPS	Kurba e bondeve qeveritare
<i>Të tjera letra me vlerë të vlerësuar nëpërmjet fitimit ose humbjes</i>			
Obligacione qeveritare	2,528,780	RPS	Kurba e bondeve qeveritare

Përshkrimi i teknikës së vlerësimit dhe përshkrimi i inputeve të përdorura në matjen e vlerës së drejtë për të nivelit 2 matjet në 31 dhjetor 2015 ishte si më poshtë:

Në mijë LEK

	Vlera e drejtë	Teknika e vlerësimit	Inputet e përdorura
Aktivitet financiar me vlerën e drejtë			
<i>Letra me vlerë të tregtueshme</i>			
Bono thesari shqiptare	1,932	Rrjedha e parasë e skontuar (RPS)	Kurba e bonove qeveritare
Obligacione qeveritare	20,996,111	RPS	Kurba e bondeve qeveritare
<i>Të tjera letra me vlerë të vlerësuar nëpërmjet fitimit ose humbjes</i>			
Obligacione qeveritare	3,423,858	RPS	Kurba e bondeve qeveritare

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

38. PARAQITJA E INSTRUMENTAVE FINANCIARË SIPAS KATEGORISË SË MATJES

Për qëllime matjeje, SNK 39 “Instrumentat financiare: Njohja dhe Matja”, i klasifikon aktivet financiare në kategoritë e mëposhtme: (a) hua dhe paradhënie; (b) aktive financiare të mbajtura për shitje; (c) aktive financiare të mbajtura në maturim dhe (d) aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet llogarive të fitim humbjes (“FVTPL”). Aktivet financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet llogarive të fitim humbjes ndahen në dy kategori: (i) aktive të destinuara si të tilla që në njohje dhe (ii) ato të klasifikuara të mbajtura për tregtim. Qeraja financiare është një kategori më vete. Tabela e mëposhtme paraqet aktivet financiare sipas këtyre kategorive të matjes në 31 dhjetor 2016:

	Hua dhe paradhënie	Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimi ose humbjes	Investime të mbajtura për tregtim	Investime të mbajtura në maturim	Totali
Aktivët					
Paraja dhe ekuivalentët e saj	57,046,334	-	-	-	57,046,334
Shuma të kushtëzuara	21,628,345	-	-	-	21,628,345
Investime të mbajtura për tregtim	-	-	14,198,975	-	14,198,975
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitim/humbjes	-	2,528,780	-	-	2,528,780
Investime të mbajtura deri në maturim	-	-	-	77,833,482	77,833,482
Hua dhe paradhënie për klientët, neto	90,591,932	-	-	-	90,591,932
Qera financiare e arketueshme	3,045,381	-	-	-	3,045,381
Total Aktive financiare	172,311,992	2,528,780	14,198,975	77,833,482	266,873,229

Tabela e mëposhtme paraqet aktivet financiare sipas këtyre kategorive të matjes në 31 dhjetor 2015:

	Hua dhe paradhënie	Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimi ose humbjes	Investime të mbajtura për tregtim	Investime të mbajtura në maturim	Totali
Aktivët					
Paraja dhe ekuivalentët e saj	78,056,475	-	-	-	78,056,475
Shuma të kushtëzuara	28,632,318	-	-	-	28,632,318
Investime të mbajtura për tregtim	-	-	20,998,043	-	20,998,043
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitim/humbjes	-	3,423,858	-	-	3,423,858
Investime të mbajtura deri në maturim	-	-	-	51,955,158	51,955,158
Hua dhe paradhënie për klientët, neto	97,266,811	-	-	-	97,266,811
Qera financiare e arketueshme	3,629,886	-	-	-	3,629,886
Total Aktive financiare	207,585,490	3,423,858	20,998,043	51,955,158	283,962,549

Në 31 dhjetor 2016 dhe 31 dhjetor 2015, të gjitha detyrimet financiare të Grupit përveç derivativeve mbahen me vlerë të mbetur.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

39. PALËT E LIDHURA

Palët konsiderohen në përgjithësi të jenë të lidhura në qoftë se palët janë nën kontroll të përbashkët, ose njëra palë ka aftësinë për të kontrolluar palën tjetër ose mund të ushtrojë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare ose operacionale. Kur konsiderohet çdo marrëdhënie ndërmjet palëve, vëmendje i kushtohet përmbajtjes së marrëdhënies dhe jo thjesht formës ligjore.

Banka ka marrëdhënie me palë të lidhura me Raiffeisen International AG, Raiffeisen Zentralbank Österreich Aktiengesellschaft, me filialet dhe filialeve e tze Raiffeisen Leasing sh.a. dhe Raiffesien Invest sh.a., dhe me drejtorët e tij dhe zyrtarët ekzekutiv.

Grupi i jep hua për të dhe ka marrë depozita nga subjektet e tjera të ngjashme. Kreditë dhe depozitat e tilla janë individualisht të parëndësishme dhe janë futur në përgjithësi në kushte të lira tregu.

Vlera totale e transaksioneve dhe bilanceve të papaguara lidhen me këto palët e lidhura ishin si vijon:

	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2015
Kërkesa nga		
Kompania mëmë e drejtpërdrejtë	6,756,474	19,575,831
Të tjera kompani të lidhura	13,698,919	84,904
Totali i aktiveve	20,455,393	19,660,735
Detyrimet ndaj		
Kompania mëmë e drejtpërdrejtë	(9,059,028)	(9,169,088)
Të tjera kompani të lidhura	-	(12,320)
Totali i detyrimeve	(9,059,028)	(9,181,408)
	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2015
Të ardhurat nga interesi, neto		
Kompania mëmë e drejtpërdrejtë	(531,564)	(494,862)
Të tjera kompani të lidhura	10,930	27,351
Totali të ardhurat nga interesi, neto	(520,634)	(467,511)
Shpenzime komisioni, neto		
Kompania mëmë e drejtpërdrejtë	(52,718)	(36,461)
Të tjera kompani të lidhura	(128,520)	(157,103)
Totali shpenzime komisioni, neto	(181,238)	(193,564)
Shpenzime administrative		
Kompania mëmë e drejtpërdrejtë	(469,300)	(448,215)
Të tjera kompani të lidhura	(3,349)	(3,086)
Totali shpenzime administrative	(472,649)	(451,301)
Totali	(1,174,521)	(1,112,376)

Të përfshira në shumat e detyrueshme ndaj prindit të drejtpërdrejtë është borxhi i varur, i cili është detajuar në shënimin 19.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2016
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

39. PALËT E LIDHURA

Personeli kyç i manaxhimit

Vlera totale e transaksioneve dhe bilanceve të papaguara që lidhen me personelin drejtues kryesor ish-in si më poshtë:

	2016	2015
Pasqyra e pozicionit financiar		
Detyrimet nga	158,415	214,363
Detyrimet ndaj	(112,043)	(122,513)
Tepricat neto	46,372	91,850
Shpenzime		
Pagat dhe shpërblimet	(262,512)	(293,899)
Totali	(262,512)	(293,899)

40. NGJARJE PAS DATËS SË RAPORTIMIT

Nuk ka ngjarje të tjera të rëndësishme pas datës së raportimit, të cilat kërkojnë rregullim apo paraqitje në pasqyrat financiare të konsoliduara.